

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
 ΑΘΗΝΩΝ ΕΞΑΜ. ΦΡ. 3 ΕΤ. 6
 ΕΠΑΡΧΙΩΝ » » 4 » 8
 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ » » 5 » 10

ΕΤΟΣ Α

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ
 ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ . . . . ΔΕΠΤΑ 70
 ΕΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗΙ . . » 95

ΙΟΥΔΙΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗ
 πλησίον τῆς Μητροπόλεως
 Ἄρθ. 26

ΤΕΥΧΟΣ 6

 ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚ. Γ. ΙΓΓΛΕΣΗΣ

 ΑΘΗΝΗΣ, 1883

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΔΟΥΦΦΕΡΙΝ
 ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

(*Ιδε σελ. 91).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΗΜΑΤΑ

Ὁνειροπολοῦσιν οἱ φιλόλογοι; — Ἐὰν νομίζῃ τις ὅτι ἡ ἔννοια τῆς λέξεως ταύτης συμπίπτει καθόλου ὡς κοινῶς ἐν Ἑλλάδι ὑποτίθεται πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ γραμματικοῦ, βεβαίως τὰ ἐλαφρὰ τῆς φαντασίας περυγίσματα, αἱ ἀόριστοι τῆς μνήμης περιπλανήσεις ἀπέχουσι πολὺ φιλολογικοῦ κρανίου, ἐνθα αἱ μεγάλαί καὶ σοβαραὶ συζητήσεις περὶ συντάξεως τοῦ μέν, τοῦ γάρ, τοῦ δὲ ἀνακυκῶνται καὶ ἀγωνίζονται συνταράσσουσαι καὶ καταπνίγουσαι τὸν διδασκαλικὸν ἐγκέφαλον. Μέγας τις γερμανὸς διδάσκαλος εἶπεν, ὅτι ἡ φιλολογία εἶνε ἡ γνῶσις τῶν ἐγνωσμένων· τοῦτο ἐὰν εἶνε ἀληθὲς ἐλέγχει τὴν πτωχείαν τῶν διδασκάλων, διότι εὐθὺς ἀμέσως τίθησιν αὐτοὺς εἰς τὴν δευτέραν τάξιν τῆς διανοητικῆς διαβαθμίσεως τῶν ἀνθρώπων, ὡς ὁ μέγας ἡμῶν πρόγονος, ὁ δυνατὸς Ἡσίοδος κατέταξεν αὐτούς. Δηλαδὴ οἱ διδάσκαλοι οὐδὲν κυρίως παράγουσιν· ὡς οἱ ἔμποροι, ὡς ἡ μετακομιστικὴ βιομηχανία χρησιμεύει μόνον εἰς τὸ νὰ μεταφέρῃ τὰ προϊόντα τῆς εὐρείας καὶ ἀνεξαντλήτου ἐκείνης δυνάμεως ἢ ὁποῖα λέγεται φύσις ἢ τῶν σιδηροτεύκτων καὶ οὐχ ἤττον ἴσως μεγαλοπρεπῶν τεράτων τὰ ὁποῖα καλοῦνται μηχαναί, οὕτω καὶ ὁ διδάσκαλος γνωρίζει τί ἄλλοι εἶπον καὶ ἐπὶ τούτῳ δοξάζει ἑαυτὸν καὶ γαυριᾶ, ἀλλὰ πράγματι εἶνε τοσοῦτον μικρὸς ἀπέναντι τοῦ ἐργαζομένου καὶ παραγωγικοῦ νοῦς ὅσον ἔμπορός τις τῆς ὁδοῦ Ἐρμοῦ πρὸς τὴν καταπλήττουσαν δημιουργικότητα ἀγγλικῆς μηχανουργείας.

Ὡς ὁ πτωχὸς ἀγωγιάτης ἀναμένει εἰς τὴν θύραν τοῦ μεγάλου καταστήματος ἐκπληκτος καὶ συνεσταλμένος, ἵνα φορτώσῃ τὸ μικρὸν αὐτοῦ ἀμάξιον, οὕτω καὶ ὁ διδασκαλικὸς νοῦς ἰστάμενος ἀναμένει πάντοτε νὰ φορτωθῇ μετ' ἐλάχιστόν τι μῦρον ἐκ τῶν ἀπείρων δημιουργημάτων τὰ ὁποῖα καθ' ἑκάστην ἀνεξαντλήτως ρίπτει εἰς τὸν κόσμον ὁ ἀληθὴς νοῦς, ὁ νοῦς ὁ ἐργαζόμενος καὶ ὁ παράγων.

Ἄλλ' ἀφήσωμεν τοὺς διδασκάλους, ἂν καὶ ὁ ἀληθὴς φίλος τοῦ καλοῦ αἰσθάνεται πάντοτε τὸν πειρασμὸν νὰ τοὺς μαστιγώσῃ, διότι αὐτοὶ κατέστησαν οἱ αἵτιοι τῆς παραμελήσεως τῶν ὠραίων φιλολογικῶν μελετῶν ἐν Ἑλλάδι ἐνθα ἂν τι καλὸν παρήχθη ὑπὸ φιλολογικῆν ἐποψιν, παρήχθη ἄνευ αὐτῶν καὶ ἐναντίον αὐτῶν. Τίς ἐκ τῶν ἐλλήνων σπουδαστῶν δὲν ὑπολαμβάνει τὴν μελέτην τῶν φιλολογικῶν ἡμῶν ἀριστουργημάτων ὡς ἀγαθίαν ἀηδεστέραν καὶ τῆς ἀηδεστέρας ἀγαθίας τῆς ἐπιστρατείας; Διὰ τί ὅ,τι ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ νομίζεται καλὸν παρ' ἡμῖν νομίζεται ἄσχημον; Διότι οἱ διδάσκαλοι μηδεμίαν ἔχοντες αὐτοὶ φλόγα δὲν ἠδυνήθησαν οὐδὲ σπινθήρα νὰ βάλωσιν εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐκ τοῦ θείου ἐκείνου πρὸς τὸ καλὸν ἔρωτος, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ φλέγῃ τὸ στήθος παντὸς ἀνθρώπου καὶ μάλιστα Ἕλληνας διὰ τὰ φιλολογικὰ ἀριστουργήματα.

***

Ἄλλὰ δὲν πρόκειται σήμερον περὶ διδασκάλων. Ἀσκό-

πως ἡ φαντασία μου πλανωμένη προσέκρουσε πρὸς αὐτούς. Σήμερον εἶνε χειμῶν ἢ βροχὴ πλήττει τὸ παράθυρόν μου ἡσυχῶς καὶ μονοτόνως μηδεμίαν δίδουσα ἐλπίδα εὐδίας. Εἶνε ὥρα καθ' ἣν τὸ σπουδαστήριον ἀποκτᾷ ὅλα αὐτοῦ τὰ θέληγτρα, καθ' ἣν σκοτιζομένης τῆς ἐκτὸς φύσεως, ἀτενίζομεν μετ' εὐγνωμοσύνης πρὸς τινὰ ἐκ τῶν βιβλίων ἡμῶν τῶν ὁποίων ἕκαστον περικλείει ἐν αὐτῷ ὁλόκληρον ἠθικὸν κόσμον.

Εἶνε πτωχὴ ἢ βιβλιοθήκη μου, ἀλλ' εἶνε πλούσια τὰ βιβλία μου. Ἴδου ὁ Δάντης. Τίς θησαυρὸς εἶνε λαμπρότερος τούτου; Δὲν θέλω νὰ τὸν ἀναγνώσω καὶ πάλιν σήμερον, διότι δὲν θέλω νὰ δεσμεύσω τὰς σκέψεις μου ἐπὶ ἐνὸς μόνον αὐτοῦ τμήματος· ἐπεθύμουν εἰ δυνατόν συγχρόνως νὰ ἐπισκοπήσω ὅλα τὰ μυστήρια, ὅλας τὰς ἀγριότητας, ὅλας τὰς τρυφερότητας τῶν κύκλων τοῦ Ἄδου. Ἰσταμαι καὶ τὸν ἀτενίζω μακρόθεν καὶ ὁ νοῦς μου ταχὺς φέρεται πρὸς ὁλόκληρον τὸν Μεσαίωνα, διότι ὁ Δάντης, μᾶλλον παντὸς ἄλλου ποιητοῦ πάσης ἄλλης ἐποχῆς, εἶνε ἡ ἀκριβεστέρα ἀντιπροσωπευσις τοῦ σκοτεινοῦ καὶ μυστηριώδους χρόνου καθ' ὃν ἔζησεν. Ὁλος ὁ χριστιανισμὸς ἐν ὄλῃ τῇ ἀγνότητι τῆς πίστεως αὐτοῦ καὶ ἐν ὄλῃ τῇ θερμῇ τῶν αἰσθημάτων του, ὄλη ἡ διαφθορὰ καὶ ἡ ἀκολασία τὴν ὁποῖαν παρήγαγεν ἡ ἀνάμιξις τῶν φυλῶν καὶ ἡ κοινὴ ἀμάθεια καὶ ἀπαιδευσία, πᾶσα ἱερά ὄρμη καὶ βρωμερὰ ὄρεξις εὐρίσκουσιν ἐν τῇ βίβλῳ ταύτῃ τὴν αὐστηρὰν αὐτῶν ποινήν ἢ τὴν γλυκεῖαν καὶ συμπαθεῖ αὐτῶν ἀμοιβήν. Ὁ Δάντης εἶνε, ὡς τὸν ὠνόμασέ τις, ὁ ποιητὴς τῆς εὐθύτητος καὶ τοῦ δικαίου. Ἀλλὰ ἐν ὄλῃ τῇ ἀκάμπτῳ αὐστηρότητι αὐτοῦ κατὰ πάσης παραβάσεως τοῦ ἠθικοῦ νόμου, ὁ Δάντης οὐδαμῶς οἰκειοποιεῖται ἔργα θεοῦ τιμητοῦ, καὶ μὴ ἀποκλείων ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτοῦ τὸν πρὸς τοὺς πταίστας οἶκτον διαμένει ἄνθρωπος ἐν ὄλῃ τῇ δυνάμει τῆς θείας αὐτοῦ ψυχῆς ἀλλὰ καὶ ἐν ὄλῃ τῇ ἀδυναμίᾳ τῆς συμπονούσης αὐτοῦ καρδίας. Ὁ χυδαῖος δὲν γνωρίζει εἰ μὴ ἥρωας καὶ φαύλους· νομίζει ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ εἶνε ἢ τοσοῦτον ἰσχυρὰ ὥστε οὐδέποτε νὰ καμφθῇ εἰς τοὺς πειρασμοὺς τῆς κακίας ἢ τοσοῦτον εὐτελής ὥστε οὐδέποτε νὰ ὑψωθῇ ἀνώτερον τῆς ἀηδοῦς τοῦ ἀμαρτήματος ἰλύος. Ἀπὸ τοιούτων χυδαιοτήτων ὁ Δάντης εἶνε ἄσπιλος καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς του· ἄλλως θεωρῶν τὴν ἐξ Ἀριμίνου Φραγκίσκαν ἐν τῇ αἰωνιότητι μαστιζομένην ὑπὸ τῆς ἀπαύστου καταϊγίδος δὲν θ' ἀνεφώνει μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ περιπαθείας κλίνων τὴν κεφαλὴν καὶ σύννους:

O Iasso,

Quanti dolci pensier, quanto disio

Menò cortoro al doloroso passo!

Ἐν τῇ συμπαθεῖ ταύτῃ κραυγῇ δὲν εὐρίσκεται ὁ αὐτὸς οἶκος οἶος μεταξὺ Φαύστου καὶ Μαργαρίτας τοῦ Γκαίτε; Δὲν εἶνε κραυγὴ ἄλγους διὰ σπαρακτικὴν σκηνὴν τῆς αἰωνίας καὶ ἀμεταβλήτου τραγῳδίας τῆς ἀνθρωπότητος; Ὁ Δάντης ἐνόησε τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐγνώρισεν ὀπόση λεπτὴ γραμμὴ διεχώρισε πολλάκις ἐν ταῖς περιπετείαις τοῦ βίου τοὺς ἥρωας ἀπὸ τῶν κακούργων! Ἄλλ' ἤτο

καὶ ἡ ἐποχὴ αὐτοῦ τοιαύτη, ὥστε νὰ τῷ δώσῃ δείγματα παντὸς ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος. Ἡ Ἰταλία κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Δάντου περιέκλειε πᾶν εἶδος ἀρετῆς ἢ κακίας δι' ἃ σεμνύνεται ἢ αἰσχύνεται ἢ ἀνθρωπότης. Πολιτικῶς διηρεῖτο ἡ Ἰταλία εἰς πολιτείας, ἐν αἷς ἡδύνατό τις νὰ εὕρῃ δείγματα πολιτικῆς ἀρετῆς οὐδαμῶς κατώτερα τῶν ἀρίστων χρόνων τῆς ἀρχαίας Ῥώμης ἢ τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν δημοκρατιῶν ἀλλὰ καὶ δείγματα πολιτικῆς διαφθορᾶς ἀνώτερα τῶν ὁποίων ἴσως οὐδέποτε ἐν τῷ κόσμῳ ἐφάνησαν. Ἀπαντᾷ τις ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἰταλίας κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τὸν ἐντιμότερον πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν τιμὴν ζῆλον ὡς καὶ τὴν φαυλοτάτην τῆς τυραννίας ἀνοχίην. Ἀπαντᾷ τις παιδεύσειν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν ἀμιλλωμένην πρὸς τὰς καλλιτέρας τῆς ἀνθρωπότητος ἐποχὰς ἀλλὰ καὶ ἀπαιδευσίαν χονδροειδοστάτην. Ἀπαντᾷ τις δύνειμιν ἠθικῆς ἀκαμπτον, ἀλλὰ καὶ ἀνηθικότητα ἀηδῆ.

Πολλοὺς ἤκουσα θεωροῦντας τὸν Δάντην μισέλληνα. Μέχρι τοῦδε ἀνέγνω τὴν Κόλασιν μόνον· δὲν γνωρίζω λοιπὸν ὁποίας ἀλλαγῆς ἐκφράζει ἰδέας περὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐκτιμήσωμεν ὡς κολακευτικὸν δι' ἡμᾶς τὸ πνεῦμα τῆς ὠραίας ἐκείνης ἀποστροφῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Δάντης ἀποδίδει εἰς τὸν Ὀδυσσεῶτα ὅταν οὗτος ἀφικόμενος εἰς τοὺς Ἡρακλείους στύλους παρακινεῖ τοὺς ἐταίρους νὰ ριφθῶσιν εἰς τὸ εὐρὺ τοῦ Ὠκεανοῦ πέλαγος πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἀγνώστου

Considerate la vostra semenza :

Fatti non forte a viver come bruti,

Na per seguir virtute e conoscenza.

Ὁ Δάντης δὲν νομίζει ὅτι πρὸς ἐξέγερσιν τοῦ ἐλληνικοῦ φρονήματος δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ἐλπίδες κορεσμοῦ εὐτελῶν πόθων. Δὲν ὑπόσχεται ὁ Ὀδυσσεὺς πλοῦτη καὶ ἀπολαύσεις, κλοπὰς καὶ ἀρπαγὰς, φόνους καὶ ἀδικίας. Δὲν ὑπόσχεται οὐδὲν εἰμὴ τὴν γνῶσιν τοῦ ἀγνώστου, διὰ τὴν ὁποίαν γνῶσιν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἐταῖροι αὐτοῦ νομίζουσι, κατὰ Δάντην, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ εἶνε εὐτελὲς ἀντάλλαγμα. Ὑπενθυμίζει αὐτοῖς τὴν καταγωγὴν καὶ τὸ καθῆκον καὶ τὸν προορισμόν, τὸν ὁποῖον ἐν τῷ κόσμῳ ἔχουσιν οἱ Ἕλληνες ν' ἀκολουθῶσιν ἀρετὴν καὶ σοφίαν. Τί μᾶλλον ὑπερήφανον διὰ τοὺς Ἕλληνας δύνεται νὰ λεχθῆ;

* *

Ἄν δὲν ἀπατῶμαι, ὑπεστήριξέ τις ποτε παρ' ἡμῶν, ὅτι ὁ Δάντης μόνος καὶ αὐτοβούλως ἀνευ ἐπιρροῆς τινος τῆς περὶ αὐτὸν κοινωνίας ἀνέπτυξε τὴν μεγαλοφυΐαν αὐτοῦ ὡς ὑψηλὸς καὶ ὑπερήφανος φοῖνιξ ἐν μέσῳ αὐχμηρᾶς καὶ ἀγόνου ἐρήμου. Ἄν καὶ τοῦτο χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ στολισθῆ ἔτι μᾶλλον τὸν Δάντην καὶ νὰ δώσῃ μείζονα λάμπειν εἰς τὴν διάνοιαν αὐτοῦ, ὅμως δὲν δύναται τις νὰ τὸ παραδεχθῆ, διότι δυστυχῶς δὲν εἶνε οὔτε ἱστορικῶς ἀκριβές, οὔτε λογικῶς πιθανόν. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ μεγαλοφυΐας τοῦ Δάντου ἀποδεικνύεται ἀριδῆλως κοινωνικὴ κατάστασις ἀνεπτυγμένη εἰς βαθμὸν ἕξοχον ἐν Φλωρεντία. Διότι πῶς εἶνε δυνατόν νὰ γραφῆ ἔργον τι

ἐν γλώσσῃ τοσοῦτον ἰσχυρᾶ, μετὰ τόσης ἀκριβείας καὶ ἀπερίπτου χάριτος, μετὰ τόσου ἀττικισμοῦ ἐπὶ τέλους, χωρὶς τὸ δημόσιον πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπηυθύνετο τὸ ἔργον τοῦτο νὰ ἦνε ἄξιον νὰ αἰσθανθῆ τὰς ἀρετὰς ταύτας καὶ νὰ γευθῆ τῶν ἐκ τούτων ἡδονῶν; Ἀλλὰ, καθὼς παρατηρεῖ γάλλος τις κριτικός, δὲν ὑπάρχει φρασεολογία ἐν τῷ Δάντη ἢ ὁποία νὰ ἦνε τόσον ὑπέροχος, ὑπὸ γλωσσικὴν ἔποψιν, τῶν συγχρόνων αὐτοῦ συγγραφέων, ὥστε νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ὁ Δάντης ἀπετέλει καθ' ἑαυτὸν ἰδιαίτερον κόσμον μὴ ἐπηραζόμενον ἐκ τῆς φλωρεντινῆς κοινωνίας ἀλλ' ἀντλοῦντα τὰς ἐμπνεύσεις του καὶ τὸν τρόπον τῆς φράσεώς του εἴτε ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μεγαλοφυΐας εἴτε ἐκ τῆς μελέτης τῶν κλασικῶν ἀριστουργημάτων. Προσέτι ὑποστηρίζει τὴν ἰδέαν ἡμῶν καὶ τὸ παράδοξον γεγονός, ὅτι πάντες οἱ πρεσβευταί, ὅσοι ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῶν διαφόρων καθολικῶν κρατῶν, ὅπως συγχαρῶσι τὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Πάπαν, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα λησμονῶ, ἐπὶ τῇ ἀνόδῳ αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἁγίου Πέτρου, πάντες ἦσαν Φλωρεντίνοι. Εἶνε λοιπὸν προφανές ὅτι ὑπῆρχε μεγάλη ἠθικὴ ἀνάπτυξις ἐν Φλωρεντία τότε.

*

*

Ἴδου ἡ σκιαγραφία τῶν ὄνειροπολήσεών μου. Ἡ βροχὴ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη. Ἄγνοῶ πῶς ἄλλοι διέρχονται σήμερον τὰς συνήθως πνιγηρὰς ταύτας ὥρας, ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι εὐτυχῆς καὶ θὰ ἦμαι πάντοτε ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς διατηρεῖ ἐν ἐμοὶ ἀκμαῖον τὸν πόθον τῶν τοιοῦτων μελετῶν καὶ τὴν δύνειμιν τῆς περὶ ταύτας διατριβῆς.

AN. A. PONTHEHE

Ο ΗΡΩΣ ΤΟΥ ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΟΥ

Εἶνε τῆ ἀληθείᾳ οὐ μόνον ἐλπιδοπάροχον ἀλλὰ καὶ ἄξιον θαυμασμοῦ, ὅτι ἡ ἐλληνικὴ καλλιτεχνία, καίπερ ἀνά πᾶν βῆμα προσκόπτουσα ἐπὶ τοῦ γρανίτου τῆς κοινωνικῆς ἀδιαφορίας, οὐ παύεται ἐν τούτοις ἐργαζομένη, βελτιουμένη καὶ παράγουσα οὐχὶ σπανίως ἔργα ἀντάξια φιλομουσοτέρας ἐποχῆς.

Τὸ εἰς φυσικὸν μέγεθος σύμπλεγμα, οὐ εἰκόνα παρέχομεν σήμερον, σμιλευθὲν ὑπὸ τοῦ ἱκανοῦ παρ' ἡμῶν καλλιτέχνου κ. Φυτάλη, γνωστοῦ καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων ἔργων του, εἶν' ἐκ τῶν ὠραιωτέρων προϊόντων τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς τέχνης, ἣν ἐπαξίως θὰ ἐκπροσωπήσῃ σὺν τοῖς ἄλλοις ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ ἐκθέσει τοῦ Μονάχου, ὅπου ἐσχάτως ἐστάλη.

Ἡ ἐμπνεύσασα τὸν κ. Φυτάλην καὶ ἀποτυπωμένη ἐν τῷ συμπλέγματι ἱστορικὴ σκηνή, ἀποτελεῖ ἓνα τῶν λαμπροτέρων ἀδαμάντων τῆς ἱστορίας τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 21, διασωθέντα χάρις εἰς τὸν ἀρχαῖον καθηγητὴν κ. Ν. Σαρρηγιάννην, ὅστις κατωτέρω ἀφηγεῖται λεπτομερῶς τὸ σχετικὸν ἐπεισόδιον.

Ὁ κ. Φυτάλης εἶνε ἄξιος συγχαρητηρίων διότι, ἐπιληφθεὶς τῆς παραστάσεως οὕτω ψυχολογικοῦ συμπλέγματος, δὲν ὑπέστη ἐν τῇ ἐκτέλει. Αἱ ἐκ τῶν πληγῶν ὀδύνη τοῦ τραυματίου Ἀλδανού, τὸ θάμβος του πρὸ τόσης γενναιοφροσύνης ἀπαντήσεως εἰς πολέμιον, ἢ εὐγνωμοσύνην του ἐπὶ ταύτῃ καὶ ἡ ὀδυνηρὰ θλίψις του ἐπὶ τῇ παρεξηγήσει τοῦ διαδήματός του, ὅπως τὰμνη βροστρύχους τινὰς τοῦ εὐκλεοῦς σωτήρός του εἰς ἀνάμνησιν

εικονίζονται ἔξις ἐπιτυχῶς ὡς καὶ τὸ ἠρωτικῶς ἀτάραχον ἄλλ' αὐστηρὸν βλέμμα, ὅπερ σφενδονίζει κατὰ τοῦ Ἄλβανοῦ ὁ θαυμάσιος ἦρωσ δτε, νυσσόμενος ἄφνω ὑπὸ τῆς κοπίδος τῆς τρομώδους χειρὸς αὐτοῦ, ὑπολαμβάνει τὸν δυστυχῆ ὡς ἐπιβουλεύοντα τὴν ζωὴν του.

Κρίνων δίκαιον καὶ καλὸν τὸ νὰ τηρῶνται αἱ διάνοιαι καὶ αἱ πράξεις τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ τ' ἀριστουργήματα τῶν καλῶν τεχνῶν, διέρχομαι ἐνταῦθα ἀνέκδοτόν τι ἱστορικόν, τὸ ὅποιον μοὶ διηγήθη ποτὲ ἐν τῇ Ἑλβετία ὁ πρόμικροῦ μεταστάς εἰς τὴν ἀγήρω ζωὴν ἀείμνηστος φίλος μου Βετᾶν, ὅστις ἦτον καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν εἰλικρινῶν φίλων τῆς πατρίδος μας. Οἱ νέοι Ἕλληνες θέλουσιν ἴδει καὶ ἐνταῦθα τῆς προγονικῆς των εὐγενείας δείγματα, φυσικά, ἀπλαστα καὶ ἀκραιφνῆ, διασωζόμενα ἐν τῷ καθαρῷ ἑλληνικῷ αἵματι.

Σοὶ ἀνέφερον καὶ ἄλλοτε, φίλε Νικόλαε, μοὶ ἔλεγεν ὁ φίλος Ἑλβετός, ὅτι ἤμην ὁ μυστικὸς τῆς τοῦ Καποδιστρίου ἀλληλογραφίας γραμματεὺς. Πρωτῶν δέ τινα ἐργαζόμενος εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου, βλέπω νὰ εἰσέλθῃ πρὸς με ὁ στρατηγὸς Ἰατράκος, παρακαλῶν με νὰ τὸν παρουσιάσω εἰς τὸν Κυβερνήτην· ἐγὼ δὲ εἰδὼς αὐτὸν ἀσχολούμενον, τῷ εἶπον νὰ περιμεῖνῃ ὀλίγας στιγμάς.

Καθημένου δὲ αὐτοῦ, ἐγὼ προσηλώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τι φυλακτήριον, τὸ ὅποιον ἔφερον ἐξηρτημένον ἐκ τοῦ τραχήλου, ἐθαύμαζον πῶς ἀνὴρ ἐνδιατρίψας συχρὸν χρόνον ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπου ἐσπούδασε τὰ ἰατρικά, διασώζει ἀ-

κόμη τὰς δεισιδαιμονίας τῆς πατρίδος του, ὡς εἰς τῶν τυχόντων καὶ ἀμαθῶν. Ὁ δὲ συνεὶς ἐκ τῆς ὄψεως τὴν διάνοιάν μου, ἢ περιέργειά σου, κ. Βετάνε, μοὶ εἶπε, περιστρέφεται εἰς τὸ ὅποιον φέρω φυλακτήριον τουτοῖ· ἄλλ' εἶμαι βέβαιος, ὅτι ποτὲ δὲν θέλεις δυνηθῆ νὰ μαντεύσῃς τὸ ἐν αὐτῷ περιεχόμενον. Καὶ διὰ νὰ σὲ κάμω νὰ ἐννοήσῃς πόσον πολῦτιμον μοὶ εἶναι τὸ φυλακτήριον τουτο πρέπει νὰ ἐπανέλθω μικρὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀγῶνός

μας, καὶ νὰ σοὶ εἶπω ὅτι κατὰ τὴν περιφήμιον μάχην τῶν στενῶν, τὴν κατὰ τοῦ Δράμαλη, ἀρχηγὸς ὢν τότε καὶ ἐγὼ τῶν Λακεδαιμονίων, παρηκολούθουν τὸν γενναῖον Νικήταν, τοῦ ὁποίου τὸν ἠρωτισμὸν ἴσως ἐκτιμήσει ἢ ἐπερχομένη γενεά. Ἡ μάχη ἤρξατο μετὰ μεσημβρίαν καὶ διήρκεσεν ὅλην τὴν ἡμέραν· ἴσως ἤκουσας ὅτι τρεῖς χιλιάδες Ἕλληνες ἀντιπαρετάχθημεν κατὰ τρισμυρίων βαρβάρων. Ὁ Νικήτας τότε ἐπὶ κεφαλῆς διακοσίων, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ὑπασπιστὴν του Σισίνην, περιεφέρετο εἰς τὰς τάξεις ὡς λέων, πίπτων κατὰ τῶν πολεμίων ὡς κεραυνὸς παντοῦ ὅπου ἐβλεπεν ἀν-

ΤΙΓΡΕΙΣ ΚΥΝΗΓΟΥΣΑΙ ΠΙΘΗΚΟΥΣ

(Ἰδε σελ. 91).

τίσασιν, τρέπων αὐτοὺς εἰς φυγὴν ὡς ἀετὸς κατεπτηχότας ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς στρουθοὺς.

Τὸ ἐσπέρας ἀπειρηκότες ἐκ τῆς σφαγῆς συνήλθομεν ὅλοι ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμῶν, ἣτις εὕρισκετο εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους, φοβηθέντες μὴ περιληφθῶμεν ἀπὸ ἄλλους ἐχθροὺς, τοὺς ὁποίους ἐδίωκε πρὸ αὐτοῦ ὁ γέρων τῆς Πελοποννήσου στρατάρχης, στρατοπεδεύων τότε περὶ τὸ Ἄργος. Ὁ δὲ Νικήτας περιελθὼν τὸ στρατόπεδον καὶ

ἐπαινέσας ἀξίως τοὺς γενναίους στρατιώτας, ἐζήτει τὸν Σισίην, διὰ νὰ τὸν στείλῃ μὲ ὀλίγους τινὰς εἰς κατα-
σκόπευσιν τῶν φευγόντων ἐχθρῶν, καὶ μὴ εὐρίσκων αὐτὸν
ἐπεμψε τὸν ἀδελφόν μου Θεόδωρον μὲ ἄλλους ὀλίγους,
αὐτὸς δὲ ἀποσυρθεὶς ἐφαίνετο λίαν σύννουσ διὰ τὴν ἀπου-
σίαν τοῦ ἀγαπητοῦ του Σισίου. Ἐγὼ δὲ διήλθον ὅλην
ἐκείνην τὴν νύκτα ἄυπνος, διατρέχων τοὺς προμαχῶνας
τῶν στρατιωτῶν καὶ ἐπισκεπτόμενος τοὺς τετραυματισμέ-

νους καὶ τοὺς
ἔχοντας χρεῖαν
τῆςβοηθείαςμου.
Περὶ δὲ τὸν ὄρ-
θρον ὑπῆγον νὰ
συγχαρῶ τὸν
στρατηγὸν ἐπὶ
τῇ νίκη μας,
καὶ ἠπόρουσ μὴ
εὐρῶν αὐτόν, ἀ-
παντήσας δὲ τὸν
Σισίην ἡρώτων
αὐτόν περὶ τοῦ
στρατηγοῦ. Ὁ
δὲ, ἄρτι, μοι εἶ-
πεν, ἐπανῆλθον
ἀπὸ τὴν κατα-
σκόπευσιν τῶν
πολεμίων, ὧν οἱ
διασωθέντες ἐ-
φυγον τὴν ταχί-
στην πρὸς τὸν
Ἴσθμόν. Ταῦτα
δὲ λέγοντος αὐ-
τοῦ, βλέπομεν
μακρόθεν τὸν
στρατηγὸν Νι-
κήταν βαδίζοντα
πρὸς ἡμᾶς, καὶ
βαστάζοντα ἐπ'
ὤμων ἀλβανόν
τινα τοῦρκον
τραυματίαν, τὸν
ὁποῖον περιτρέ-
χων τὴν λόχμην
εὗρεν ἀλγοῦντα
καὶ κακῶς δια-
κείμενον ὑπὸ τῶν

τραυμάτων, καὶ πρὸς με ἀπιδῶν, ἀγαπητέ μοι Παναγιώτη,
εἶπε, κάμε μου τὴν χάριν νὰ περιποιηθῆς τὸν ταλαιπω-
ρον τοῦτον Ἀλβανόν, ἔχοντα χρεῖαν τῆς φροντίδος σου
εἰς τὰς μάχας ὀφείλομεν νὰ προστατεύωμεν τὴν πίστιν
καὶ τὴν πατρίδα μας· ὡς ἄνθρωποι ὅμως ὀφείλομεν νὰ
ἡμεθα συμπαθεῖς καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς πολεμίους, ὅταν
ζητῶσι παρ' ἡμῶν ἔλεος.

Ὁ δὲ τετραυματισμένος τοῦρκος μοι διηγήθη ὅτι κατα-

κείμενος εἰς τὸν δρυμόν, ὅπου εἶχεν ἀποσυρθῆ, ὠδυνᾶτο
καὶ ἔστενεν ὑπὸ τοῦ ἄλγους τῶν τραυμάτων, ὥστε ἤθελε
θεωρήσει ὡς ἐλευθερωτὴν τοῦ τὸν ἀπαλλάξοντα αὐτὸν τῆς
ζωῆς. Οὕτω διακείμενος, μοι ἔλεγε, βλέπει παραστάτα
εἰς αὐτὸν τὸν Νικήταν, τὸν ὁποῖον ὑπολαβὼν ὡς τινα τῶν
τυχόντων παρεκάλει νὰ ἐπιθέσῃ τέλος εἰς τὴν ὀδύνην του,
δεικνύων τὸν λαιμόν. Ὁ δὲ Νικήτας ἐμβλέψας εἰς αὐτὸν
ἰλαρῶς· μωρέ, τῷ εἶπεν, εἶμαι στρατιώτης καὶ ὄχι δῆμιος.

Ὁ δὲ τοῦρ-
κος Ἀλβανός,
ἀκούσας ὅτι ὁ
Ἕλλησ παρὰ τοῦ
ὁποῖου ἐζήτει ἔ-
λεος καλεῖται
Νικήτας, ἡρώ-
τησεν αὐτόν δι'
ἄγνοιαν, μήπως
εἶνε συγγενὴς
τοῦ φοβεροῦ
τουρκοφάγου Νι-
κήτα, ἐπώνυμον
μὲ τὸ ὁποῖον ὁ
στρατὸς τὸν ἐ-
κάλει ἕκτοτε. Ὁ
δὲ Νικήτας, εἶ-
μαι ἐγὼ ὁ ἴδιος,
τῷ εἶπε, καὶ διὰ
νὰ ἴδῃς ὅτι ἡ
ἰδική μας πίστις
εἶνε καλλιτέρα
ἀπὸ τὴν ἰδικήν
σας, κάμψας τὸ
γόνυ πρὸ τοῦ
ἀλβανοῦ, ἐλθέ,
ἐπίβηθι, τῷ εἶ-
πεν, εἰς τὴν ρά-
χιν μου διὰ νὰ
σὲ φέρω εἰς τὸν
ιατρόν τοῦ στρα-
τοπέδου μας.

Οὕτω λοιπὸν
ἀναλαβὼν ὁ Νι-
κήτας ἐπ' ὤμων
ἐκόμιζε εἰς τὴν
παρεμβολὴν ἡ-
μῶν τὸν ἄθλιον
ἐκεῖνον ἀλβανόν,

ὅστις καθ' ὁδὸν ἀπὸ σέβας πρὸς τὸν εὐεργέτην του διὰ
τινος λεπίδος ἀπέκειρε λαθραίως ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του
βόστρυχον, διὰ νὰ τὸν ἔχη ὡς μνημόσυνον τοῦ ἡρώισμοῦ
ἐκείνου, ὅστις τὸν ἔφερεν· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ χεὶρ τοῦ
ἀλβανοῦ ἔτρεμε, δὲν ἠδυνήθη νὰ διαλάθῃ τὸν σωτηρὰ
του, ὅστις ὑποπτεύσας ἐπίβουλόν τινα σκοπὸν τοῦ ἀλβα-
νοῦ, ὅτε ἠσθάνθη τὴν λεπίδα εἰς τὸ ἰνίον τῆς κεφαλῆς·
εἶσαι ἄπιστος, μωρὲ ἀλβανέ, τῷ εἶπεν, ἐνῶ ἐγὼ ζητῶ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ο ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ ΦΕΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΩΜΩΝ ΑΛΒΑΝΟΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΝ

ΓΛΥΠΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ Α. ΦΥΤΑΛΗ — ΕΣΧΕΔΙ ΚΑΙ ΕΧΑΡ. ΥΠΟ Ι. Γ. ΠΛΑΤΥ

(*Ἴδε σελ. 83).

νά σέ σώσω, σὺ θέλεις νὰ μοῦ τρυπήσης τὴν κεφαλὴν; Ὁ δὲ τοῦρκος δεικνύων εἰς αὐτὸν μετὰ δακρύων τὸν πλόκαμον, τὸν ὁποῖον ἀπέκοψεν, ἀπὸ ταύτας τὰς τρίχας, τῷ εἶπε, θὰ κάμω τὸ χαίμαλί μου, τὸ ὁποῖον θὰ μ' ἐνθυμίζῃ πάντοτε ὅτι ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν εἶνε καλλιτέρα ἀπ' ἐκείνην τῶν τούρκων.

Ὁ τοῦρκος οὗτος ἀποθανὼν μοὶ ἄφησεν αὐτὸν τὸν βόστρυχον, τὸν ὁποῖον φυλάττω εἰς τοῦτο τὸ φυλακτήριον ὡς πολῦτιμον κειμήλιον. Τοιαῦτα μοὶ διηγήθη ὁ ξένος ἔλβετος περὶ τῆς ἐπωνυμίας τοῦ Τουρκοφάγου, ἀκούσας αὐτὰ παρ' ἀξιολίτου ἀνδρός, τοῦ Παναγιώτου Ἰατράκου.

Ἄς κρίνωσιν οἱ νέοι τῆς πατρίδος μου περὶ τῆς εὐγενοῦς πράξεως τοῦ Νικήτα, καὶ ἄς φρονῶσι καὶ αὐτοὶ ἅξια τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Θρησκείας, αἵτινες παράγουσι τοιοῦτους ἥρωας.

N. ΣΑΡΡΗΓΙΑΝΝΗΣ

Π Ο Θ Ο Σ

Σὰν πεταλούδα, ποῦ ὀλόχαρη πετᾶ
Ἄπάνω σὲ λουλούδια μυρωμένα,
Ποῦ τὴν αὐγούλα πρώτη χαιρετᾶ,
— ψυχὴ μὲ τὰ φτερά της χρυσομένα, —

Σὰν πεταλούδα ἤθελα νὰ ζήσω,
Ἄγνώριστος, σὲ κῆπο ἀνθοσπαρμένο,
Φωλῆὰ νὰ μὴ γυρεύω γιὰ νὰ στήσω,
Νάχω φωλῆὰ καθ' ἄνθος μυρωμένο!

Σὰν πεταλούδα ἤθελα νὰ ζήσω
Καί, ὅταν ἔλθ' ἡ ἔσχατη στιγμή,
Τὰ μάτια μου γλυκὰ νὰ τὰ σφαλίσω
Σ' ὀλόασπρο ἀπάνω... γιασεμί!

Π. Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ

Ἐν Πειραιεῖ, Ἰουλίῳ 1883

ΜΙΑ ΑΝΕΜΩΝΗ

I

Εἰς ἀπόκεντρόν τινα ὁδὸν τῆς συνοικίας Κολωνακίου καὶ εἰς μονώροφον καὶ ἰσόγειον οἰκίαν κατῴκει πρὸ δύο ἐτῶν νεαρά τις χήρα ὀνομαζομένη Μαρία. Ἄφ' ὅτου ἀπέθανεν ὁ σύζυγός της οὐδεὶς ἠνοιξέ ποτε τὴν θύραν της ἐκτὸς τῆς γραίας μητρὸς της, ἥτις δις τῆς ἡμέρας μετέβαινεν εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ εἰς ἄλλην τιὰ ἐργασίαν· ἅμα ἢ γρατὰ ἐπανήρχετο ἐκλείετο ἢ θύρα καὶ οὐδὲν ἄλλο δεῖγμα ζωῆς ἠδύνατό τις ἔξωθεν νὰ διακρίνη ἢ ἐνίοτε τοὺς κλαυθμηρισμοὺς καὶ τὰς χερμοσύνους φωνὰς τοῦ τριετοῦς παιδίου τῆς Μαρίας.

Νίκος ἐκαλεῖτο τὸ τριετὲς τοῦτο βρέφος καὶ ἐφαίνετο ὡς τις ἄγγελος, ὅστις, σταλεὶς ἔπως εὐλογησὴ τὴν ἀγάπην τῶν νεαρῶν συζύγων, ἐλησιμόνησε νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς

τὸν οὐρανόν. Τόσῳ γελόεντα καὶ γλυκύτατα χεῖλη, τόσῳ οὐλῆ καὶ ξανθὴ κόμη, τόσῳ οὐράνια βλέμματα. Καὶ ἔχαιρεν ὁ μικρὸς Νίκος εἰς τὰ φιλήματα τῆς μητρὸς του καὶ ἐσκίρτα εἰς τὰς φιλοστόργους ἀγκάλας τῆς ἀπὸ χάραν καὶ εὐφροσύνην.

Ἡ πτωχὴ Μαρία εἰργάζετο ἡμέραν καὶ νύκτα καὶ ἐθεωρεῖτο εὐτυχὴς ὁπόταν διὰ τῶν εὐτελῶν καρπῶν τῆς διηνεκοῦς ἐργασίας της ἠγόραζεν ὕφασμα, τὸ ὁποῖον ἔρραπτε μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ μετεμόρφονεν αἰφνιδίως εἰς κομψὸν φορεματάκι διὰ τὸν προσφιλεῖ Νίκον της.

Καὶ ὅταν πλέον τὴν κυριακὴν ἢ ἐπίσημόν τινα ἑορτὴν ἐνέδουε τὸ τέκνον της μὲ τὸ καινούργιον τοῦτο ἔνδυμα, τὸ ἔσφιγγεν εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ τὸ κατεφίλει δακρύουσα ἀπὸ χάραν καὶ ἀπὸ τινα σπαρακτικὴν καὶ σὺναμα γλυκεῖαν ἀνάμνησιν, διότι, ὡς ἔλεγεν, ὠμοίαζε πολὺ τοῦ πατρὸς του.

Τὰ δάκρυα ταῦτα εἶχον τόσον συνειθίσει τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς πτωχῆς Μαρίας, ὥστε δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ τοὺς ἐγκαταλείψουν. Ἄλλὰ πόσον εὐτυχεῖς οἱ ὀφθαλμοί, οἵτινες γεννῶσι τόσῳ ἀγνὰ δάκρυα καὶ πόσον ἐξαγιαζονται αἱ παρειαί, αἵτινες δέχονται αὐτά, ὡς ὁ Σταυρὸς, ὅστις ἐδέχθη τὸ αἷμα τοῦ Σωτῆρος!

Πρὸ πάντων ὅταν τὴν αὐγὴν καὶ τὴν ἐσπέραν προσηύχετο πρὸ τῆς εἰκόνης της μίαν εὐχὴν καὶ μίαν παράκλησιν ἀπηθύμηνεν εἰς τὴν Παναγίαν: νὰ δίδῃ ὑγείαν καὶ καρδίαν ἄδολον εἰς τὸ τέκνον της.

II

Εἰς τὸ παιδικὸν φίλημά του ἐλησιμόνει τοὺς κόπους καὶ τὰς ἀγρυπνίας της· ἅ! πόσον γλυκεῖς καὶ ἐλαφροὶ φαίνονται οἱ πόνοι, ὅταν γίνωνται ὑπὲρ ὄντος τόσον ἀγαπώμενου! Καὶ ποία εὐγενεστέρα καὶ ὑψηλοτέρα ἀγάπη τῆς μητρικῆς στοργῆς; καὶ ποία φωνή, ἢ ποῖον παράπονον, ἢ ποῖον δάκρυ βαρύνει περισσότερον εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν ἢ ἡ φωνὴ καὶ τὸ παράπονον καὶ τὸ δάκρυ τῆς μητρὸς;

Ἦτο λοιπὸν εὐτυχὴς ὑπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ τέκνου της ἢ τόσον δυστυχὴς Μαρία; ναί· ἀλλὰ τίς ἐγγυᾶται διὰ τὴν εὐτυχίαν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ; Τίς ἐγγυᾶται διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ τρυφεροῦ ἄνθους, τοῦ ὁποῖου τὸ εὐθραυστον κλωνίον ἐξετέθη εἰς τὴν ὄργην τοῦ Βορρᾶ;...

Μίαν αὐγὴν ἐξύπνησεν ὁ Νίκος καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν βεβραρημένοι, τὰ χεῖλη του ἠμιηνεωγμένα, αἱ παρειαί του κατακόκκινοι.

Ἡ Μαρία, καθλιμένη ἐπὶ τινος παλαιοῦ κιβωτίου, ἔρραπτεν ἀπὸ βαθείας αὐγῆς καὶ ἔψαλλεν ὡς ἐγερτήριον διὰ τὸν Νίκον τὸ πρωϊνόν, γλυκὺ καὶ μονότονον τραγουδάκι του. Αἶφνης σιωπᾶ ἔντρομος διότι ὁ Νίκος ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

— Κλαῖς, Νίκο μου; γιατί, πουλί μου;

— Δὲν ἔχω ζάλη, μὲ πονεῖ...

— Παναγία μου! ἀλήθεια, παιδί μου, ἅ! ὄχι, μὲ γελᾷς.

Ἐτρεξεν εἰς τὴν μικρὰν κλίνην τοῦ τέκνου τῆς, ἔθηκε τὴν χεῖρα φιλοστόργως ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ δύο θερμώτατα δάκρυα διέρρευσαν τὰς παρειάς τῆς. Τὸ μέτωπόν του ἦτο διάπυρον καὶ ὁ Νίκος εἶχε πυρετόν, σφοδρὸν πυρετόν.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ δὲν εἴξευρε τί νὰ κάμῃ, τίνα νὰ φωνάξῃ εἰς βοήθειαν, τίνα νὰ ἐπικαλεσθῇ. Ἐμεινεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἄφωνος, ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον, ἔπειτα ἐξήλθε δρομαίως τῆς οἰκίας τῆς.

Ἐν τῇ παρακειμένη οἰκίᾳ κατώκει γέρων τις ἰατρός, φιλόπτωχος καὶ εὐγενής· ἔτρεξε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν καὶ πεσοῦσα εἰς τοὺς πόδας του:

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! τῷ λέγει, τρέξατε, σώσατέ με, σώσατε τὸν Νίκον μου, καὶ πάρετε τὴν ζωὴν μου. Ἐχει πυρετόν, ἔχει ζάλην, κλαίει, πονεῖ, τρέξατε, ἰατρέ μου.

Ὁ γέρων τὴν παρηγορεῖ, ἐνδύεται καὶ ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας.

Ἀληθῶς ἡ κατάστασις τοῦ παιδίου ἦτο δεινὴ, καὶ δὲν θὰ ἐβελτιούτο εὐκόλως εἰς τὸ ὑγρὸν καὶ σκοτεινὸν ἐκεῖνο δωμάτιον, τὸ ὁποῖον πολὺ σπανίως ἐπεσκέπτετο ὁ ἥλιος. Τὰ πρῶτα, τὰ ὁποῖα ἐφάνησαν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἰατροῦ, ἅμα εἰσελθόντος, ἦτο μία πεπαλαιωμένη ξυλινὴ τράπεζα, ἐπὶ τῆς ὁποίας διὰ τὴν ἐκ πολυκαιρίας ἀπώλειαν τοῦ χρώματος διεκρίνοντο καὶ αὐταὶ αἱ καρφοβελόνας, ἄνωθεν αὐτῆς μικρὸν ραϊσμένον κάτοπτρον καὶ ἐπ' αὐτῆς μία ῥυπαρὰ Σύνοψις καὶ ἐν ἔτι ῥυπαρώτερον κτένιον· τρία ἢ τέσσαρα ἐδώλια, ἐκάστου τῶν ὁποίων ἦτο τεθραυσμένος ὁ ἕτερος τῶν ποδῶν ἢ τὸ ἐρεισίνωτον· ἂν τι ἄλλο ὑπῆρχε δὲν τὸ εἶδεν ὁ ἰατρός ἐνεκα τῆς καταλαβούσης αὐτὸν συγκινήσεως.

Ἡ ψυχὴ ὅλη τῆς Μαρίας συνεκεντρώθη εἰς τὰ ῥῶτά τῆς ὅπως ἀκούσῃ τοὺς λόγους τοῦ γέροντος ἰατροῦ.

— Ἀπαιτεῖται, τῇ λέγει, μεγάλη προφύλαξις. Εἶτα ἔγραψεν εἰς τεμάχιον χάρτου ὀλίγας λατινικὰς λέξεις καὶ ἐπανελάβεν:

— Ἐκ τοῦ ἰατρικοῦ, τὸ ὁποῖον σοὶ ἔγραψα, θὰ τῷ δίδῃς ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ἐν κοχλιάριον. Εἶπε καὶ ἔφυγε κατηφῆς ὁ ἰατρός.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Μαρίας ἦσαν καταβεβρεγμένοι ἀπὸ δάκρυα καὶ ἡ καρδία τῆς ἐπλησίαζε νὰ διαρρηχθῇ· δὲν εἶχε νοῦν νὰ ἐργασθῇ πλέον, οὔτε τῇ τὸ ἐπέτρεπον αἱ τρέμουσαι ἀπὸ τὸν φόβον καὶ τὴν ἀπελπισίαν χεῖρές τῆς. Ὅλην τὴν ἡμέραν μετὰ παλμῶν ἀνέμενε παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ τέκνου τῆς μετὰ τὸ ὠρολόγιον ἀνὰ χεῖρας διὰ νὰ τῷ δώσῃ τὸ φάρμακον, καὶ τὸ ἔβλεπε μετὰ τῆς στοργῆς, ὥστε ὁ Νίκος, λησμονῶν ἐνίοτε τὸν πόνον του τῇ ἔρριπτε συμπαθέστατον βλέμμα· καὶ ἐκ τοῦ βλέμματος τούτου νέα δάκρυα ἤρχοντο εἰς τὰ ὄμματα τῆς Μαρίας καὶ νέα φιλήματα εἰς τοῦ Νίκου τὰς παρειάς.

Ἐπῆλθεν ἡ νύξ καὶ ὁ πυρετὸς ἠΰξανε καὶ ἡ θέσις τοῦ Νίκου ἐδεινούτο. Ὁ ὕπνος μάτην προσκαλούμενος ὑπὸ φιλοστόργου ναουρίσματος τῆς Μαρίας ἤρνεϊτο νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ βεβαρημένα ὄμματα τοῦ Νίκου.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἔτι μᾶλλον ἀπηλπίζετο· ἔκλαιε,

προσηύχετο, ἔτρεχε πλησίον τοῦ τέκνου τῆς, τῷ ἔδιδε τὸ φάρμακον μετὰ πολλὰς ὑποσχέσεις καὶ παρακλήσεις καὶ ἔπειτα ἐκάθητο παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του, κρατοῦσα τρυφερῶς τὴν χεῖρά του καὶ οἰνοεὶ ἀκρωμένη καὶ αὐτὴ τὴν ἀναπνοὴν του.

Ἡ νύξ ὅλη παρήλθεν ἐν ἀγωνίᾳ καὶ ἀγρυπνίᾳ, τὸ πρῶτον ὅτε ἐπανῆλθεν ὁ ἰατρός ἢ κατάστασις τοῦ Νίκου ἦτο πολλῶν χειρῶν.

Ὁ ἀγαθὸς γέρων συνεκινήθη καὶ ἐδάκρυσεν· ἀλλοίμονον ὅμως εἰς τὴν μητέρα ἐκείνην, ἥτις βλέπει δακρύνουσαν τὴν μορφήν τοῦ ἰατροῦ!

III

Ἡ Μαρία δὲν ἠγρύπνει καὶ δὲν ἔκλαιε μόνη· ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν τῆς κανδήλας φῶς ἐφαίνετο ἡ τεταλαιπωρημένη καὶ ἰσχνὴ ἀπὸ τὰς λύπας μορφή τῆς γραίας μητρὸς τῆς· ἔκλαιεν αὐτὴ ὅτι ἔπασχε τόσῳ δεινῶς ὁ μικρὸς ἔγγονός τῆς καὶ ἐλυπεῖτο ὅτι ἡ θυγάτηρ τῆς, ἡ ὁποία τῇ ἔδιδε τὸν ἄρτον διὰ τῆς ἐργασίας τῆς, ἐτυραννεῖτο καὶ ὠδύρετο.

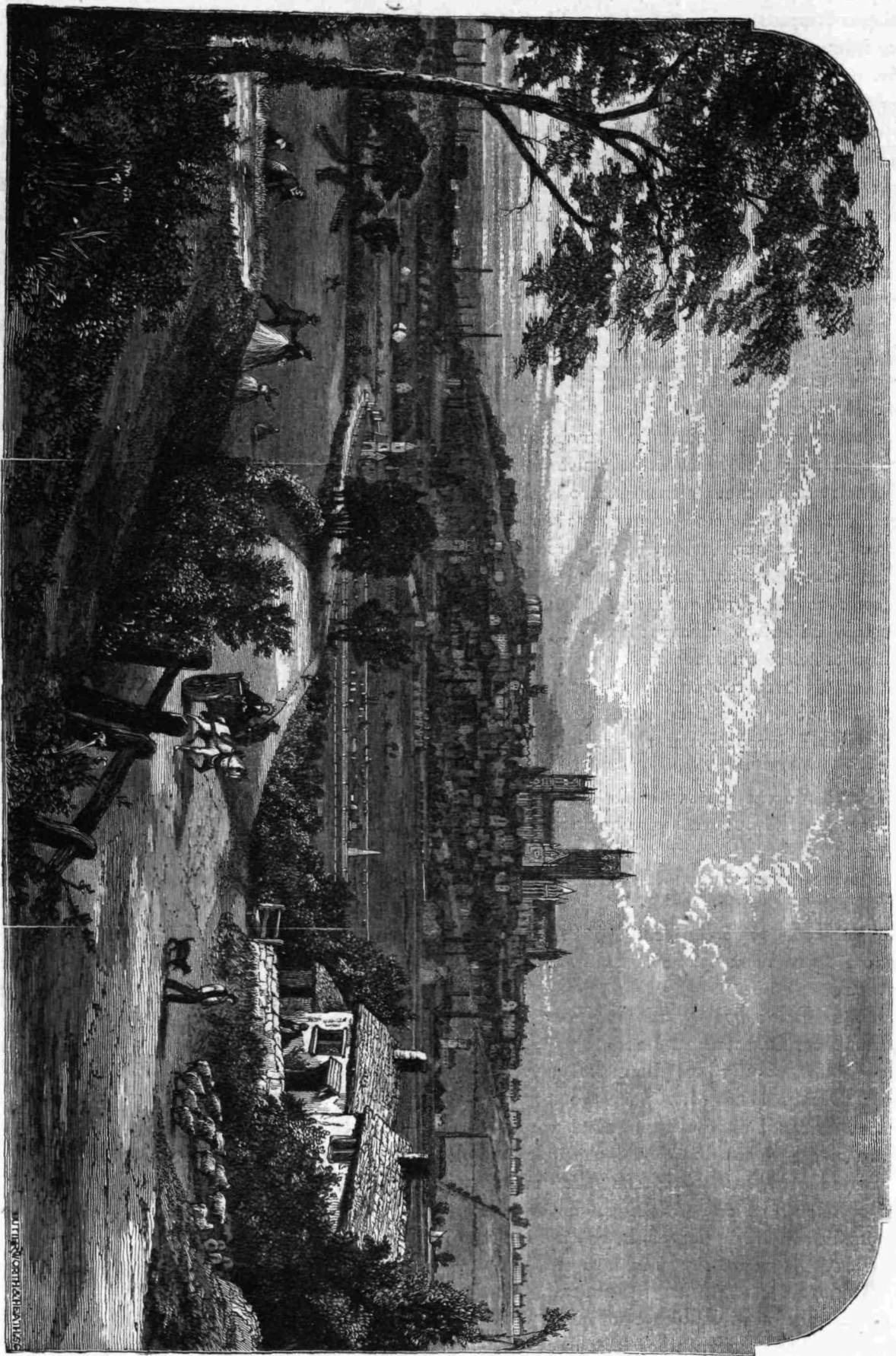
Μάτην τὴν παρεκάλει ἡ Μαρία ν' ἀναπαυθῇ, ἡ γραῖα οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔλειπεν ἀπὸ τὸ πλευρὸν τῆς θυγατρὸς τῆς καὶ ἀπὸ τὴν κλίνην τοῦ τέκνου τῆς. Οἱ γείτονες τὴν ἔβλεπον ἐνίοτε, ἐξερχομένην τῆς οἰκίας μετ' ἐν ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα, μεταβαίνουσαν βεβαίως εἰς τὸ φαρμακεῖον καὶ ἐπιστρέφουσαν μετὰ τινὰ ἀνακούφισιν, διότι ἴσως ἤλπιζεν ὅτι εἰς τὸ φάρμακον, τὸ ὁποῖον ἔφερεν, ἐνέκειτο, τίς οἶδεν, ἡ θεραπεία τοῦ Νίκου τῆς. . . . .

Ἄλλὰ . . . δυστυχῶς τὸ δάκρυ τοῦ ἰατροῦ, ὁ ἀπαίσιος ἐκεῖνος μάντις δὲν ἐψεύσθη· τὴν τρίτην αὐγὴν ὁ χαρίεις καὶ μικρὸς Νίκος εἶχεν ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας μετ' ἐν πεπλανημένον μεῖδιμα εἰς τὴν μορφήν καὶ κεκλεισμένα τὰ ὄμματα εἰς τὸν αἰώνιον ὕπνον.

IV

Καὶ τίς θὰ παρηγόρει τότε τὴν πτωχὴν Μαρίαν ἀφοῦ ἔλειψε πλέον ἡ μελίρρυτος ἐκείνη φωνή, αἱ ἀθῶαι παιδιὰ, τὰ συχνὰ φιλήματα, ἀφοῦ ἐπέταξε μακρὰν τῆς ἢ τὸσον ἀγαπωμένη ψυχὴ τοῦ Νίκου τῆς;

Παρήλθεν ἡ πρώτη, ἡ δευτέρα, ἡ τρίτη ἡμέρα, παρήλθεν ὁλόκληρος ἑβδομάς καὶ ἡ ἄμοιρος μήτηρ ἔκλαιεν, ἐστέναζεν, ἐνεθυμεῖτο, ἐνεθυμεῖτο πολλὰ. Ἡ ἀγγελικὴ μορφή τοῦ Νίκου ἦτο πάντοτε ἐμπρὸς τῆς, γελαστή, χαρίεσσα, γλυκεῖα, καὶ πολλάκις ἡ Μαρία ἀφαιρουμένη εἰς σκέψεις ἐτόλμα νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ τέκνον τῆς δὲν ἀπέθανε, δὲν ἐτέθη ἄψυχον ὑπὸ τὸ χῶμα, ὅτι ζῆ, ὅτι παίζει πλησίον τῆς καὶ αὐτὴ εἶνε εὐτυχὴς· ἠνοιγε τότε τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ . . . . . ὁποῖα ἀπάτη! Δάκρυα πάλιν ἐπλημμύριζον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Μαρίας, καὶ νέοι στεναγμοὶ καὶ νέοι πόνοι. Μία ἰδέα τὴν κατέλαβε τότε· νὰ ἔρχηται εἰς τὸν τάφον τοῦ τέκνου τῆς καὶ ἐκεῖ νὰ κλαίῃ, χωρὶς οὐδεὶς νὰ τὴν βλέπῃ, χωρὶς νὰ τὴν ἀκούῃ κανεὶς. Ἡ λύπη δὲν τῇ ἐπέτρεπε πλειοτέρας σκέψεις, καὶ εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἐκάστη ἰδέα εἶνε καὶ ἀπόφασις. Τὴν

Н ПОЛІЕ АІНКОА

(181. а.л. 92.)

ВЪ ТИПЪ СЪОБЩАВАНІЯ

ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΡΩΜΗΙ ΝΑΟΥ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

(ἴδε σελ. 92).

ἐπομένην ἡμέραν λοιπὸν ἠγέρθη πρωΐ, πολὺ πρωΐ, ἐνεδύθη καὶ ἀπαρηγόρητος μετέβη εἰς τὸ νεκροταφεῖον· ὅσω ἐπλησίαζε πρὸς τὴν θύραν, ὅσω ἐπλησίαζε πρὸς τὸν μικρὸν καὶ μαῦρον ἐκεῖνον σταυρὸν, κάτωθεν τοῦ ὁποίου ἐκοιμάτο ὁ Νίκος τῆς, τόσω μᾶλλον ἐκλονεῖτο τὸ βῆμά τῆς καὶ τὰ γόνατά τῆς ἔτρεμον. Πόσῃν λύπῃν τῆς ἔφερον ὁ μικρὸς ἐκεῖνος χῶρος, ὁ ὀλίγον ἐξέχων τοῦ ἐδάφους! Ἐπεσεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἔκλαιε καὶ ἔκλαιε καὶ τὰ δάκρυά τῆς κατέβρεξαν τὸ κατάξῃρον χῶμά του, τὸ ὅποιον μίαν μόνην ἀνεμῶνη ἐστόλιζε.

Καὶ ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πτωχικὴν τῆς οἰκίαν ἦτο κατάκοπος τόσον, ὥστε, μόλις ἐρρίφθη εἰς τὴν κλίνην, ἀπεκοιμήθη. Ἄν ὑπάρχη ψυχὴ, ἢ ἂν ὑπάρχη Θεός, περὶ αὐτοῦ ἅς συζητήσουν οἱ θεολόγοι, ἢ οἱ φιλόσοφοι· ἀλλ' ἢ Μαρία ἐν τῷ ἀγωνιώδει ἐκείνῳ ὕπνῳ τῆς εἶδεν ὄνειρον:

Ὅτι εὐρίσκετο εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἀλλ' οὔτε τάφους διέκρινεν ἐκεῖ, οὔτε σταυρούς, οὔτε κλαυθμηρὰς κυπαρίσσους· ἦτο ἅπαν ἀνθηρότατος κηπός, διηρημένος εἰς μικρὰς αὐλακας, ἐκάστην τῶν ὁποίων ἐκαλλιέργει ἀνὰ ἐν βρέφος, κατάλευκα ἐνδεδυμένον. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἐζήτηε νὰ ἴδῃ καὶ τὸ τέκνον τῆς καὶ ἔτρεξε πρὸς τὴν αὐλακὰ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ὑπέθετεν ὡς τὸν τάφον του· μόλις ἐπλησίασε καὶ ὁ Νίκος αἰφνιδίως φανεῖς ἐκεῖ, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ τὴν ἐφίλει καὶ τὴν ἐφίλει θερμότατα. Ἡ Μαρία ἦτο παράφορος ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς, ὅτε ὁ Νίκος ἀποσπᾶται τῆς ἀγκάλῃς τῆς καὶ τῆ λέγει μὲ παράπονον, μὲ πικρὸν παράπονον:

— Ἐγείνες τόσω κακὴ, μητέρα μου!

— Ἐγώ, πουλί μου; ἐγὼ ποῦ σ' ἀγαπῶ, ποῦ κλαίω τόσον διὰ σέ;

— Ξέρεις· κάθε πρωΐ ὅλοι ἡμεῖς ποῦ ἔχομε τὰ περιβολάκιά μας, κόπτομεν ἀπὸ ὀλίγα ἄνθη, τὰ καλλίτερα πάντοτε, καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Θεοῦ μας, ὅταν πᾶμε σιμά του νὰ προσευχηθοῦμε· εἰς τὸ ἰδικό μου περιβολάκι εἶχεν ἀνθίσει μία ὠραία, ὠραία ἀνεμῶνη τὴν ὁποίαν ἠτοίμαζα νὰ προσφέρω· ἐγὼ εἰς τὸν Θεόν, καί...

— Καὶ τί ἔπαθε λοιπὸν ἡ ἀνεμῶνη σου;

— Νά, ἤλθες καὶ ἔκλαυσες ἐδῶ, καὶ ἕνα θερμὸν, πολὺ θερμὸν δάκρυ σου ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὰ δροσερὰ φύλλα τῆς καὶ ἡ καυμένη ἢ ἀνεμῶνη μου ἐμαράθηκε!

— Καὶ τώρα;

— Τώρα θὰ μὲ μαλώσῃ ὁ Θεός, ὅταν αὔριον τὸ πρωΐ μὲ ἴδῃ νὰ πάγω σιμά του δίχως νὰ κρατῶ ἕνα λουλούδι εἰς τὰ χέρια μου. Μητέρα μου, ἂν μ' ἀγαπᾷς νὰ μὴ κλαύσῃς πλέον.

Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους λόγους ἡ Μαρία ἐξύπνησεν ἔντρομος. Τὰ δάκρυα ἐπλημμύρισαν τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, ἀλλ' ἐκρατήθη, ἐκρατήθη ὅσον ἠδύνατο. Ἐσκέφθη τότε ὅτι οἱ θρηνοὶ διὰ τὸν ἄθῳν ἐκεῖνον ἀγγελὸν τὸν ὅποιον προσέφερον εἰς τὸν Πλάστην ἐμείουν πολὺ, παρὰ πολὺ τὴν προσφορὰν τῆς. Ἐφύτευσεν ὀλίγα ἄνθη εἰς τὸν τάφον του καὶ ἐκράτει τὰ δάκρυα ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς. Ἀλλὰ τὰ δάκρυα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐμάραναν τὴν ἀνεμῶνην, ἦτο δύσκολον νὰ μαράνωσι καὶ τὴν καρδίαν

τῆς πτωχῆς Μαρίας, κατασταλάζοντα καὶ μένοντα ἐκεῖ καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα;

Ἡ ταλαίπωρος μήτηρ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐργασθῇ καὶ μόνοι οἱ καλοὶ γείτονες, οἵτινες ἐγνώριζον τὴν στενοχωρίαν καὶ τὰς θλίψεις τῆς, τῇ ἔφερον ἐνίοτε ὀλίγα χρήματα ἢ ὀλίγον ἄρτον, ἀλλ' οὔτε τὰ χρήματα ἠθελε νὰ βλέπῃ οὔτε τὸν ἄρτον ἠγγιζέ ποτε εἰς τὰ χεῖλη τῆς.

Μίαν νύκτα μάλιστα ἐκοιμήθη κοὶ ὁ ὕπνος τῆς ἦτον τόσον γλυκύς, τόσον ὠραῖος, ὥστε δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ ἐξυπνήσῃ.

Τὴν ἐπαύριον εἰς Σταυρός, εἰς ἱερεὺς καὶ ὅλοι οἱ γείτονες μετέφερον ἐντὸς φερέτρου τὴν καλὴν Μαρίαν εἰς τὸν αὐτὸν τάφον, ὅπου ἐκοιμάτο ὁ Νίκος.

Ὅλιγα καταπράσινα καὶ δροσερὰ χόρτα καλλύνουσι ἤδη τὸν ἔρημον ἐκεῖνον τάφον, εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ ὁποίου οὐδὲν ὄνομα εἶνε ἀναγεγραμμένον, διότι, ὡς φαίνεται, δὲν φέρουσι τιμὴν εἰς τὰ νεκροταφεῖα τὰ ὀνόματα τῶν πτωχῶν, τοὺς ὁποίους τιμᾷ ὁ οὐρανός.

V

Καὶ ἡ γραῖα, ἡ ἀπελπισ μήτηρ τῆς Μαρίας καὶ μάμμη τοῦ μικροῦ Νίκου;

Τὰ ἀπειρα δάκρυα ἐτύφλωσαν τοὺς ὀφθαλμούς τῆς καὶ βεβαίως θὰ τὴν εἶδετε παρὰ τὴν γωνίαν ὁδοῦ τινος τῆς πόλεως, ζητοῦσαν ἐλεημοσύνην. Ἐλεήσατέ τῃν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΡΟΨΣΙΝΗΣ

1769—1868.

Ῥοσσίνης Ἰωακείμ, ὁ διαπρεπὴς μελοποιὸς τῆς Ἰταλίας, δεκαεπταέτης ἤρξατο τοῦ μουσικοῦ σταδίου, ἐν δὲ τῷ 30ῳ ἔτει τῆς ἡλικίας ἠρίθμει ὑπὲρ τοὺς 30 μουσικοὺς θριάμβους. Τὰ ἔργα αὐτοῦ, γενόμενα ἀσπαστὰ ἐν ὅλῃ τῇ Εὐρώπῃ, διεπέρασαν τὸν Ὠκεανόν, καὶ κατέθελεσαν τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον. Τὰ μουσικὰ χρονικὰ οὐδὲν σχεδὸν ἄλλο παράδειγμα περιέχουσι τοσοῦτον ταχέως διαδοθείσης μουσικῆς ἐπισημότητος.

Τὰ ἔργα αὐτοῦ διακρίνονται διὰ τῆς ἀνεξαντλήτου πηγῆς θεσπεσίων μελωδιῶν, αἵτινες, κατακηλοῦσαι τὴν ἀκοήν, ἀμέσως ἐντυποῦνται εἰς τὴν μνήμην, καὶ διὰ τῆς ποικιλίας θελκτικῶν καλλωπισμῶν, δι' ὧν κοσμοῦνται αἱ μελωδίαί αὐταί.

Ἐν ταῖς διὰ τὴν ὠδικὴν συνθέσεσιν αὐτοῦ καταφαίνεται ὅτι ἦτο τέλειος καὶ καλῶς μεμορφωμένος ἀοιδός, ἀπαιτῶν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων νὰ ἐκτελῶσιν ἐν πλήρει τελειότητι ὅ,τι αὐτὸς ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ τσοαύτης ἀκριβείας, χάριτος καὶ ἐκφραστικότητος. Διακρίνεται δὲ κυρίως ὡς μελοποιὸς τῆς ὠδικῆς.

Πολλαὶ τῶν μελωδιῶν αὐτοῦ, ὡς εὐκόλως δύναται τις ν' ἀντιληφθῇ, ἀντὶ καθαρῶν θεμάτων εἶνε ἐξ ἀρχῆς ποι-

κιλωδίαι· σπανίως δὲ ὁ μελοποιὸς οὗτος ἐκφράζει τὸ αἶσθημα διὰ τῆς ἀπλότητος, ὡς οἱ πρὸ αὐτοῦ Cimarosa, Paesello, Zingarelli. Κατὰ τοῦτο ψέγουσιν αὐτὸν οἱ ἐναντίοι. Ἄλλὰ τοῦτο πηγάζει ἐκ τοῦ ὅτι αὐτὸς εἰσήγαγεν ὀρχηστρικήν συνοδείαν πλουσιωτέραν, ἐξ ἧς παρεκινήθη νὰ ποιήσῃ τὴν μελωδίαν ζωηροτέραν.

Μία τῶν κυρίων ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἰταλικὴν μουσικὴν εἶνε, ὅτι, ποιήσας χρῆσιν τῆς ἐν τῇ ἀρμονίᾳ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν γενομένης προόδου, ἀπεσόδησε τὴν λιαν κενὴν ἀρμονικὴν συνοδείαν, καὶ συνέδεσε μετὰ τῶν θεληγῆτρων τῆς ἰταλικῆς μελωδίας ἀρμονίαν πλουσιωτέραν.

Α. Α. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ.

ΛΟΡΔΟΣ ΔΟΥΦΦΕΡΙΝ

Δεινὸς ῥήτωρ καὶ ἀνὴρ εὐπαιδευτος εἶνε ὁ τέως πρεσβευτὴς ἐν Κων/πόλει, νῦν δὲ ἀναδιοργανωτὴς τῆς Αἰγύπτου.

Τῷ 1852 διορισθεὶς τὸ πρῶτον ἀκόλουθος τῆς ἐν Βιέννῃ Ἀγγλικῆς πρεσβείας, εἶτα ἀπεστάλη εἰς τὰς ἐν Συρίᾳ παραχὰς τοῦ 1860, διωρίσθη γραμματεὺς τοῦ ἀντιβασιλέως τῶν Ἰνδιῶν τῷ 1864, διοικητὴς τοῦ Καναδά τῷ 1871 καὶ πρεσβευτὴς παρὰ τῇ ῥωσικῇ αὐλῇ τῷ 1878.

Ὁ λόρδος Δουφφερὶν εἶνε Ἰρλανδὸς τὴν καταγωγὴν, ἐγεννήθη δὲ ἐξ εὐγενῶν γονέων τῷ 1826.

ΤΙΓΡΕΙΣ ΚΥΝΗΓΟΥΣΑΙ ΠΙΘΗΚΟΥΣ

Ἴδου μία εἰκὼν ἀρκετὰ περιέργως τὴν ὁποίαν μᾶς δίδει ἡ φυσικὴ ἱστορία τῶν Ἰνδιῶν, τῆς περιφημοτάτης καὶ πλουσιωτάτης περὶ τὰ τοιαῦτα χώρας τῆς Ἀσίας.

Ἡ Ἰνδία ἔχει ἀπείρους πεδιάδας, μεγάλους καὶ πλωίμους ποταμούς, ὑψηλὰ ὄροπέδια καὶ σειρὰς ὄρέων. Καὶ ἐνῶ εἰς τὰ ὑψηλὰ μέρη εὐρίσκονται πάντες οἱ δημητριακοὶ καρποὶ καὶ πᾶν εἶδος ὀπωρῶν, ὑπερμεγέθη δάση ἐκ κέδρων, πευκῶν, δρυῶν, συκομυρεῶν, φηγῶν, καστανεῶν καὶ ἄλλων ἰδίων τῶν εὐκραῶν κλιμάτων, εἰς τὰ χαμηλότερα ἀπαντῶνται τὰ προϊόντα τῶν τροπικῶν κλιμάτων ὡς λ. χ. ὀρύζιον, βάμβαξ, ζάκχαρις καὶ ἀρώματα παντὸς εἶδους.

Οὐχ ἤττον ποικίλοι εἶνε οἱ ὀρυκτοὶ αὐτῆς θησαυροὶ· διότι ἐκεῖ ὑπάρχουσιν ἄφθονα ρουβίνια, βήρυλλοι, τοπάζια, χρυσόλιθοι, ἰάσπιδες, σάρδιοι, ἀγάται καὶ πλεῖστοι ἄλλοι πολύτιμοι λίθοι.

Εἶνε δὲ ἄξιος παρατηρήσεως ὁ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς πλοῦτος διότι ἡ θρησκευτικὴ δεισιδαιμονία τῶν Ἰνδιῶν ἐμποδίζει αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ μεταχειρίζωνται τὴν κόπρον τῶν ζῶων πρὸς λίπανσιν τῆς γῆς, καθότι αὕτη θεωρεῖται ὡς ἱερά καὶ ἐν χρήσει μόνον πρὸς θρησκευτικούς τινας σκοπούς.

Τὰ δάση, αἱ πεδιάδες, τὰ ὄρη καὶ ἐν γένει ἅπανα ἡ χώρα τῶν Ἰνδιῶν εἶνε πλήρης θηρίων παντὸς εἶδους ὡς λ. χ. ἐλεφάντων, λύκων, λεοπαρδάλεων, πανθήρων, λεόν-

των καὶ πρὸ πάντων τίγρεων, αἵτινες εἶνε ἐπικινδυνώταται ὄλων, διότι οὐ μόνον ἐπιτίθενται καθ' ὁδὸν, ἀλλὰ κρύπτονται καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων καὶ ἐκεῖθεν ῥίπτονται ἐπὶ τῶν ἀτυχῶν διαβατῶν, οἵτινες πορεύονται ἀνύποπτοι τοῦ κινδύνου, ὅστις προσμένει αὐτούς.

Ἐν τῇ προκειμένῃ εἰκόνι τὸ κυνήγιον εἶνε κατὰ τῶν πιθήκων, τῶν ἱερῶν τούτων ζῶων, οἵτινες ἐπὶ τῇ ἐμφάνει τοῦ θανασίμου αὐτῶν ἐχθροῦ φεύγουσι μετὰ μεγάλων φωνῶν.

Ἡ τίγρις ἤτις ἀπαντᾶται μᾶλλον εἰς τὸ Ἰνδοστάν εἶνε ζῶον ἀπατηλότερον τοῦ λέοντος καὶ ἴσον πρὸς τὸ μέγεθος. Ἡ θήρα τῆς τίγρεως εἶνε μία τῶν ζωηροτέρων καὶ προσφιλεστέρων διασκεδάσεων ἐν ταῖς Ἰνδαίαις.

Πολυάριθμοι κυνηγοὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ ἐλεφάντων καὶ ὠπλισμένοι καλῶς προχωροῦσιν εἰς τὰ φυλλώματα τῶν καλαμῶν ἢ εἰς τὰ δάση ἔνθα συνήθως ἐνεδρεῖ ἡ τίγρις προσπαθοῦντες διὰ σφαιρῶν νὰ φονεύσωσιν αὐτήν· ἡ τίγρις μὴ δυναμένη νὰ διαφύγῃ ἐξαγριοῦται, μεταστρέφεται καὶ ἐφορμᾷ κατὰ τοῦ πλησιεστέρου ἐλέφαντος προσπαθοῦσα ν' ἀναδῆ ἐπ' αὐτοῦ, ὅπως ἐπιτεθῆ κατὰ τῶν κυνηγῶν. Ἡ στιγμή αὕτη εἶνε ἡ κρισιμωτέρα, διότι οἱ ἐλέφαντες τρέπονται εἰς φυγὴν· ἀν ὅμως ὁ ἐλέφας μείνῃ εἰς τὴν θέσιν του, βροχὴ σφαιρῶν ἐκ τῶν νῶτων τῶν λοιπῶν ἐλεφάντων καταβάλλει τὸ ἄγριον θηρίον.

Αἱ τίγρεις συλλαμβάνονται συνήθως ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων διὰ παγίδων, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐμπήγουσιν ὀξὺν πάσσαλον, τὸ δὲ ζῶον πίπτει ἐπὶ τῆς αἰχμῆς καὶ ἀποθνήσκει.

Ὁ πίθηξ ὅμως, ὅστις κατὰ τὸν *Burphona* «ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὡς ποικιλία τοῦ ἀνθρώπου» εἶνε ζῶον καρποφάγον κατοικοῦν εἰς τὰ θερμὰ κλίματα ἐπὶ τῶν δένδρων. βοηθούμενοι διὰ τῆς οὐρᾶς των καὶ τῆς ἐκπληκτικῆς εὐτροφίας των, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἡ εἰκὼν παριστᾷ, εἰς μεταίους ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας ὑποβάλλουσιν ἀγῶνας τὰς τίγρεις, ἐπιδιωκούσας τὴν σύλληψιν των.

Η ΠΟΛΙΣ ΛΙΝΚΟΛΝ

Ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ πόλει τοῦ μεγάλου τῆς Ἀγγλίας κράτους, ἐν λαμπρᾷ θέᾳ καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου τινὸς κεῖται ὁ Μητροπολιτικὸς ναὸς τῆς Λίνκολν, οὗ ἡ ἀνέγερσις ἤρξατο τὸ 1088 ὅτε ἡ πόλις Λίνκολν προήχθη εἰς ἔδραν Μητροπόλεως.

Λέγεται ὅτι ὁ Παυλῖνος, εἰς τῶν συντρόφων τοῦ Ἱεροῦ Αὐγουστίνου, πρῶτος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εὐρισκομένη τότε ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν ἡγεμόνων τῆς Μερκίας, ὁ δὲ διὰ τοῦ κηρύγματος αὐτοῦ ἀσπασθεὶς τὸν χριστιανισμὸν Βλέττας ἀνήγειρε τὸν πρῶτον χριστιανικὸν ναὸν τὸ 638 μ. Χ.

Ὁ Μητροπολιτικὸς Ναὸς τῆς Λίνκολν ἀπεπερατώθη τὸ 1547, ἤτοι ἐχρειάσθησαν 459 ὄλα ἔτη πρὸς οἰκοδομὴν τούτου ἕνεκα τῶν βλαβῶν ἅς ὑπέστησαν κατὰ καιροῦς ἐκ σεισμῶν καὶ ἄλλων αἰτιῶν τὰ μεγαλοπρεπῆ κωδωνοστάσια καὶ τὰ ἐξαρτήματα τούτων.

Τὸ μήκος τοῦ ναοῦ εἶνε 516 ποδῶν καὶ τὸ πλάτος 174, ἔχει δὲ τρία κωδωνοστάσια ὕψους 270 ποδῶν καὶ ἐτήσιον εἰσόδημα 2,000 λιρῶν!

Ο ΕΝ ΡΩΜῆΙ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς κατὰ τὴν 29ην παρελθόντος Ἰουνίου ἑορτῆς τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἦν ἐξέχως πανηγυρίζει ἡ Αἰωνία πόλις ἐν τῷ θαυμασίῳ αὐτῆς ναῷ, δημοσιεύουεν εἰκόνα αὐτοῦ σήμερον.

Ἀνάκλητος ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ὡς λέγουσι, διορισθείς, ἀνήγειρε τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 90 μ. Χ. ναῖσκον ἐφ' οὗ τόπου ὑψοῦται σήμερον περιβλεπτός ὁ εἰκονογραφούμενος ναός, ἵνα σημάνη τὴν θέσιν, ἐνθα οὐ μόνον σωρεῖα χριστιανῶν ὑπέστη μαρτυρικὸν θάνατον ἐπὶ Νέρωνος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ἅγιος Πέτρος ἐτάφη σταυρωθείς. Ὁ ναῖσκος οὗτος ὑποστάς διαφόρους ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις μεταβολὰς καὶ τροποποιήσεις μετὰ τινὰς αἰῶνας κατεδαφίσθη ἄρδην ὑπὸ τινος τῶν Παπῶν, θέντος τὰ θεμέθλα τοῦ σήμερον σωζομένου μεγάλου ναοῦ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἐνὸς τῶν περιφανεστέρων καὶ θαυμαστοτέρων κτιρίων τῆς Ὑψηλίου, οὗ τινος ἢ ἐν μέρει καὶ καθ' ὅλου οἰκοδομὴ ἐπεξετάθη ἐπὶ σειρὰν 176 ἐτῶν, ἢ δὲ ὀλικὴ δαπάνη ἀνήλθεν εἰς 250,000,000 φράγκων!

Τὸ πρόσθιον ἐξωτερικὸν τοῦ ναοῦ, μήκους 375 καὶ ὕψους 144 ποδῶν, φέρει ἄνωθι κιγκλίδας ὕψους 6 ποδῶν, ἐνθα ὑπάρχουσιν ἀγάλματα τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων. Ἄνωθι τῆς κεντρικῆς εἰσόδου εἶνε τὸ μέρος, ἐνθα στέφονται αἱ Πάπαι καὶ ὅθεν δίδουσι τῷ λαῷ τὴν εὐλογίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα. Ἡ κεντρικὴ θύρα τοῦ ναοῦ εἶν' ἐξ ὀρειγάλκου, κατεσκευάσθη δ' ἐπὶ Εὐγενίου τοῦ Δ'. Πάπα Ῥώμης, μεσοῦσης τῆς 15ης ἑκατονταετηρίδος. Ἐκατέρωθι τοῦ κυρίως ναοῦ, ἐνθ' ἀδύνατον νὰ εἰσχωρήσῃ τις ἄνευ θάμβους καὶ καταπλήξεως, ὑψοῦνται τέσσαρες στύλοι κορινθιακοῦ ῥυθμοῦ, ὑποδαστάζοντες τὰς ἀψίδας· τὸ δῶμα εἶνε θολοειδές, καλλιτεχνικώτατα

γεγλυμμένον καὶ ἐπίχρυσον, ἐνῷ τὸ μαρμαρόστρωτον ἔδαφος κοσμεῖται ὑπὸ ποικιλοχρόου μωσαϊκοῦ, ἐφ' οὗ σχήματα καὶ εἰκόνες πολλαὶ ἀπινδαλματίζονται. Πρὸ τοῦ ἁγίου βήματος φωτοβολοῦσι διηνεκῶς 86 χρυσαὶ λυχνίαι· ἐντὸς τοῦ ἐξομολογητηρίου (Confessional) ὑπάρχει ἄγαλμα τοῦ Πάπα Πίου τοῦ Ε'. γονυκλινοῦς, παρ' αὐτῷ δὲ ἴσταται τὸ ἄγαλμα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, σμιλευθὲν κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ἀρχαίου ἀγάλματος τοῦ Καπιτωλίου Διὸς καὶ παριστῶν τὸν ἀπόστολον ἔχοντα τὸν ἕνα πόδα μικρὸν προβεβλημένον. Ὑπὸ τὸ ἅγιον βῆμα κεῖνται μετα-

κομισθέντα τὰ ὄστα Γρηγορίου τοῦ Νανζιανζηνοῦ.

Ο ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΣ ΡΟΣΣΙΝΗΣ

(Ἰδε σελ. 90.)

Οἱ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ὑπὲρ τῆς γυμναστικῆς ἐργασθέντες

Ἐκ τοῦ ὠφελιμωτάτου ὅσον καὶ ὠραίου ἔργου τοῦ καθηγητοῦ τῆς Γυμναστικῆς κ. Ἰ. Γ. Φωκιανοῦ « Ἐγχειρίδιον Γυμναστικῆς » ἐθεωρήσαμεν ἄξιον λόγου καὶ καταλληλότερον νῦν ὅτε τοσοῦτος λόγος καὶ φροντίς καταβάλλεται ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων περὶ τοῦ μαθήματος τῆς Γυμναστικῆς ν' ἀναδημοσιεύσωμεν τὰς εἰκόνας τῶν μεγάλως ἐργασθέντων ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ὧν τὰ ὀνόματα διηγήσασιν ἢ εὐγνωμοσύνη τῆς παγκοσμίου νεότητος.

Ὁ Guths-Muths κατέστησε τὴν γυμναστικὴν μεθοδικὴν συγγραψὰς σειρὰν ἔργων σπουδαίων, ἐφεῦρε δὲ τὰ

πλεῖω τῶν ὀργάνων καὶ πρῶτος μεταξὺ τῶν συγχρόνων αὐτῷ ἐθεώρησε τὴν γυμναστικὴν ὑπὸ ἑποψίν παιδαγωγικὴν καὶ ὑπὸ τὴν τῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ τῇ πατρίδι του.

Ὁ Ἰωάννης (Jahn) ὁ ἐπονομασθεὶς πατὴρ τῆς Γυμναστικῆς (1778-1852) καὶ τιμηθεὶς ἐσχάτως δι' ἀνδριάντος ἐν Πρωσσίᾳ ἀνεκηρύχθη εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος. Θεολόγος ὢν καὶ καθηγητῆς, δημοσιογράφος, φιλόλογος, πρὸς δὲ καὶ ἀξιωματικὸς κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ γαλλικοῦ ζυγοῦ, τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας γνώσεις αὐτοῦ συνεκέντρωσε πάσας ὑπὲρ τῆς τελειοτέρας συστηματοποιήσεως τῆς γυμναστικῆς καὶ ἔβηκε τὰ θεμέλια τῆς γερμανικῆς λεγομένης γυμναστικῆς.

Ὁ Ἀλφόνσος Spiess (1810-1858) ὁ μεταρρυθμιστὴς τῶν τότε συστημάτων καὶ ἰδρυτῆς τῆς σχολειακῆς γυμναστικῆς, ἠσχολήθη εἰδικῶς εἰς τὸ σύστημα τοῦτο εἰσαγαγῶν καὶ τὴν μουσικὴν κατὰ τὰς ἀσκήσεις, καὶ οὕτω μορφώσας σύστημα τέλειον ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς δύο πρῶτας ἡλικίας.

— Τὸ ἔτι σωζόμενον ὥρολόγιον τῆς Ἀγορᾶς Ἀθηνῶν κατεσκευάσθη δαπάνῃ τοῦ Λόρδου Ἑλγίνου, ὅστις πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἐν Κωνσταντινουπόλει ὦν καὶ ἐπαναστρέφων εἰς Ἀγγλίαν τῷ 1800 διήλθεν ἐντεῦθεν, συλλήσας τὰ ἀνάγλυφα τοῦ Παρθενῶνος καὶ ἄλλας ἀρχαιότητας, εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὁπίων ἐδώρησε τῷ τότε τούρκῳ Βοεβόδα Ἀθηνῶν τὸ μνησθὲν ὥρολόγιον, ὅπερ εἶνε καὶ τὸ πρῶτον ἀνεγερθὲν ἐν Ἀθήναις. Ἐν τῇ θέσει ἐν ἣ τούτω κείται καὶ παρὰ τὸ ὥρολόγιον τοῦ Κυρρήστου ἔνθα σώζεται ἔτι καὶ τζαμίον συνήρχοντο οἱ χωρικοὶ ἐκ τῶν περὶ τῆς Ἀττικῆς χωρίων ἐκάστην δευτέραν τῆς ἐβδομάδος καὶ ἐπώλουν τὰ προϊόντα τῶν ἀγρῶν αὐτῶν πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως.

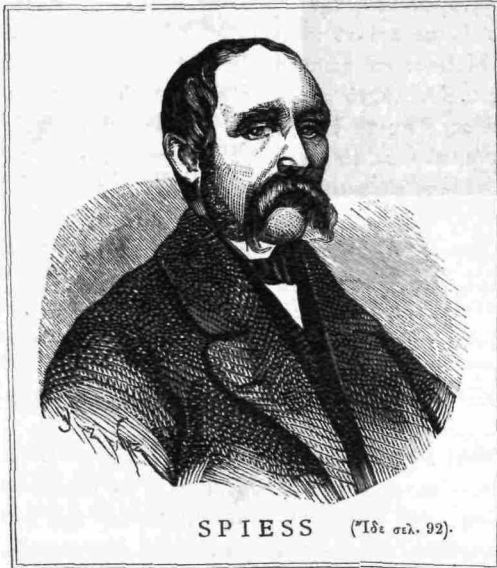
Τὰ μνημεῖα ταῦτα διεσώθησαν ὅλα καὶ θά ἴστανται ἐκεῖ ἐπὶ μακρὰ ἔτη. Ἀλλ' ὅσάκις τὸ ὥρολόγιον ἐκεῖνο σημαίνει ἐκάστην παρερχομένην ὥραν εἴτε ὑπὸ τὸν θόρυβον τῆς ἡμέρας εἴτε ὑπὸ τὴν σιγὴν τῆς νυκτός, ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ ὕψους ἔνθα ἴστανται θὰ ἐκσπενδονίξῃ εἰς τ' ἀχανῆ τῆς θαλάσσης κύματα βραγχώδη καὶ παρατεταμένην ἀπήχησιν τῆς κατάρας ὀλοκλήρου τῆς πόλεως, ἣν θὰ διαβιβάζωσι ταῦτα εἰς τὴν παραλίαν τῆς Σκωτικῆς πόλεως ἐν ἣ ἀναπαύεται ὁ εὐγενὴς Λόρδος! !

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΘΙΑΣΟΣ ΔΗΜ. ΑΛΕΞΙΑΔΟΥ

Ο ΥΙΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΑΛΙΑΣ. Εἶνε ἀληθές ὅτι ὡς οἱ μαργαρίται εἶνε σπάνιοι οὕτω καὶ τὰ ὠραῖα δραματικὰ ἔργα δυσκόλως ἐν τῇ πληθώρα τῶν μυθιστορικῶν χαρακτῆρα ἐχόντων δραμάτων ἐκλέγονται:

Δὲν πταίουσιν ὅμως εἰς τοῦτο οἱ διευθύνται τῶν ἐλληνικῶν θεάτρων, οὔτε ἴσως καὶ οἱ θεαταὶ ἢ μεταφρασταὶ τινες διαφθειραντες διὰ τῆς διδαχῆς ἔργων εἰλημμένων ἐκ τῆς σωρείας τῶν Παρισινῶν μυθιστορημάτων μὴ ἐχόντων οὔτε ἠθικὴν διδασκαλίαν, οὔτε πλοκὴν, οὔτε δρᾶσιν, οὔτε λύσιν, τὴν καλαισθησίαν αὐτῶν, οἵτινες ἦδη τέρπονται μᾶλλον ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Ῥοκαμβόλ ἢ ἐπὶ τῇ τῶν δραμάτων τοῦ Φεγιέ, τοῦ Λεγκουβέ καὶ τῶν ἄλλων ἀκαδημαϊκῶν.

SPIESS (*Ἰδε σελ. 92).

Ὁ Υἱὸς τῆς Κοραλίας, χάρις εἰς τὸν μεταφραστὴν κ. Κ. Ξανθέπουλον, εἶνε ἐν ἐκ τῶν ὀλίγων ἀληθῶς οἰκογενειακῶν ἔργων, ἅτινα ἢ Ἑλληνικῆ Σκηνῆ κέκτηται. Εὐγενῆ καὶ ἀσπιλα αἰσθήματα, αὐταπάρησις γενναίων φρων, ἔρωσ ἀγιάζόμενος διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, δρᾶ-

σις καὶ λύσις ἀμεμπτος, ἀνευ ἐγχειριδίων καὶ αἵματος, ἰδοὺ ἐν ὀλίγοις τὰ προτερήματα τοῦ τρυφεροῦ τούτου ἔργου οὗ τὴν ἐπανάληψιν θερμῶς συνιστῶμεν, διότι καὶ ἡ ἐκτέλεσις ὑπῆρξεν ἐπιτυχής.

Ἡ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ. Σφίγγομεν τὴν χεῖρα τοῦ κ. Ἀλεξιάδου, ἀπονέμοντες αὐτῷ τὰ συγχαρητήριά μας, ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ καὶ τῆς παραστάσεως ταύτης.

Τὸ δρᾶμα τοῦτο τοῦ Λεγκουβέ, πλούσιον εἰς σκηνὰς πλήρεις

μεγαλείου καὶ ὕψους καὶ περιπαθείας, τεχνῆν καὶ δραματικώτατον τὴν πλοκὴν καὶ τὴν δρᾶσιν, κοσμούμενον διὰ πολλῶν μαργαριτῶν ὑπὸ ἰδεολογικὴν ἐποψίν, εἶνε ἀναντιλέκτως ἐν τῶν ἀριστουργημάτων τῆς νεωτέρας δραματικῆς τέχνης.

Ἡ διεξαγωγή τῆς παραστάσεως, εἰ καὶ τὸ δρᾶμα ἦν ὑπὲρ τὰς δυνάμεις τῶν ἐλλήνων ἠθοποιῶν, ἐγένετο μετ' ἀρκούσης ἐπιτυχίας. Ἡ ἀνθηρὰ Φιλομήλα, ὡς Βεατρίκη, καὶ ὁ κ. Πεταλάς, ὡς υἱὸς τῆς Δουκίσσης, πολλαχοῦ ἐπευφημήθησαν δικαίως ἢ κ. Πιπῖνα Βονασέρα, ὡς Δούκισσα, εἶχε τι τὸ ἡγεμονικὸν κ' ἐπιβάλλον ὡς πάντοτε, ὁ κ. Τσίντος ὡς αὐλάρχης ἐπλεεν εἰς τὰ νερά του, ὁ δὲ κ. Ἀλεξιάδης λίαν προσφωῶς ὑπεδύθη τὸ πρόσωπον τοῦ ἡμιηλιθίου θεατρῶνου.

Ἡ ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΔΙΚΗ. Εἰ καὶ τὸ ἔργον τοῦτο ὑπολείπεται κατὰ τὴν δραματικὴν τέχνην τῶν δύο ἀνωτέρω κατὰ πολὺ, οὐχ ἦττον ὅμως ἐνώπιον πλήθους θεατῶν ἐπανελήφθη, καὶ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, διότι οἱ ἠθοποιοὶ ὑποκρίνονται ἐντέχνως ἰδίᾳ δὲ ὁ κ. Ἀλεξιάδης:

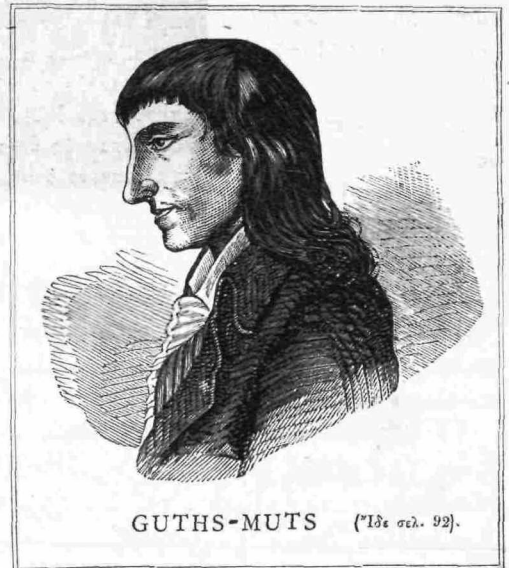
Ἴδοὺ δὲ καὶ ἡ ὑπόθεσις τούτου ἐν ὀλίγοις. Ὁ Κόμης Μοριάν ἐξόριστος ὦν ἔφευγε τοῦ Γαλλικοῦ ἐδάφους μετὰ τῶν κοσμημάτων καὶ διαφόρων αὐτοῦ ἐπισήμων καὶ ἰδιαιτέρων ἐγγράφων, ὅτε κατὰ κακὴν τύχην προσεβλήθη κατὰ τὴν ὁδοπορίαν ὑπὸ τινος κακούργου καὶ ἐπληρώθη. Εἰς ὃ μέρος συνέβαινε ἡ ἀποτρόπαιος αὕτη πράξις, συνέπεσε νὰ διέρχηται ὁ

λοχίας Ῥενώ, ὅστις ἀκούσας τὰς φωνὰς τοῦ πληγωθέντος ἔτρεξε πρὸς βοήθειάν του· ἀλλ' ἡ παρουσία αὐτοῦ οὐδὲν ἕτερον κατέρωθωσεν ἢ ν' ἀπομακρύνῃ τὸν αἰμοδόρον κακούργον, καὶ τότε ὁ ἐκπνέων κόμης πιστεύσας, καὶ δικαίως, ὅτι εἶχε παρ' αὐτῷ τίμιον ἄνθρωπον, τῷ ἐνεπίστεύθη τὸ κιβώτιον τῶν θησαυρῶν καὶ ἐγγράφων του, ὅπως ἐν καιρῷ παρακαταθέσῃ αὐτὸ εἰς τὴν κόρην του, εἰς τι Παρθεναγωγεῖον εὕρισκομένην. Ὁ λοχίας δι' ἔρκου ὑπεσχέθη τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς τοῦ δυστυχοῦς ψυχωραγοῦτος καὶ

μετέβη πάραυτα παρὰ τῆς οἰκογενείας του, κρυφίως καταλιπὼν τὸ στρατόπεδον, καὶ οὕτω ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσιν του, εἰπὼν τῇ συζύγῳ του τὰ πάντα καὶ παραγγείλας αὕτη νὰ ἐπιτηρῇ τὸν θησαυρὸν μέχρις οὗ δυνηθῶσι νὰ καταθέσωσι τοῦτον τῇ θυγατρὶ τοῦ δολοφονηθέντος κόμητος. Μετὰ ταῦτα ἀπεχαιρέτησε τὴν σύζυγόν του καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, ἀλλὰ μόλις εἶχε προχωρήσει βήματά τινα τῆς οἰκίας του, καὶ ἰδοὺ εἰσέρχεται κρύφα ὁ παρακολουθήσας αὐτὸν δολοφόνος καὶ δι' ἀπειλῶν ζητεῖ παρὰ τῆς Μαγδαληνῆς, τῆς συζύγου τοῦ λοχίου, τὸ κιβώτιον τῶν θησαυρῶν τοῦ κόμητος, ὃν δολίως ἐφόνευσεν· αὕτη ἀνθίσταται, κραυγάζει, αἱ δὲ κραυγαὶ τῆς ἐξυπνοῦσι τὸ πενταετὲς θυγάτριόν της, ὅπερ καὶ καθισχυράζει αὕτη, ἀναγκασθεῖσα ὑπὸ τοῦ κακούρ-

JAHN (*Ἰδε σελ. 92).

GUTHS-MUTS (*Ἰδε σελ. 92).

γού να εἶπῃ πρὸς αὐτὸ ὅτι εὐρίσκεται μετὰ τοῦ πατρὸς του, ἐπειδὴ δὲ ὁ κακούργος δὲν κατάρθου τίποτε διὰ τῶν ἀπειλῶν, ῥίπτει νεκρὰν διὰ τινος ἐγχειριδίου τὴν πτωχὴν Μαγδαληνὴν καὶ ἀπέρχεται λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόμητος Μοριάν. Ἐν τῇ πτώσει τῆς ἡ Μαγδαληνῆ ἀφῆκε κραυγὴν ἰσχυράν, ἣν ἀκούσαντες οἱ γείτονες φθάνουσιν ἀργὰ ὄμως· οὗτοι ἐρωτῶσι τὴν μικρὰν Ἰουλίαν τίς ἦτο μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, αὕτη δὲ ἀποκρίνεται ἐν τῇ ἀθωότητι τῆς, ὁ πατέρας μου.

Ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει τοῦ προλόγου βλέπομεν προδιβαζόμενον τὸν λοχίαν Ἐρνὼ εἰς ὑπολοχαγόν, ἐπειδὴ ἀφῆρσεν ἐχθρικήν τινα σημαίαν. Αἴφνης ὁ δήμαρχος φέρει τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγγελίαν. Μάτην οὗτος διαμαρτύρεται λέγων ὅτι εἶνε ἀθῶος! Πάντα τὰ φαινόμενα, πᾶσαι αἱ ἐνδείξεις εἰσι κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως ὁ δυστυχὴς λοχίας καταδικάζεται εἰς θάνατον, ὑπὸ τῆς ἰδίας θυγατρὸς του, ὅστις εἶτα μετεβλήθη εἰς τὰ δεσμὰ τοῦ κατέργου. Καὶ οὕτω λήγει ὁ πρόλογος, τοῦ κυρίως δράματος ἔχοντος ὡς ἑξῆς.

Μεταξὺ τῶν συστρατιωτῶν του ὑπῆρχε καὶ ἐπιστήθιος τις φίλος τοῦ λοχίου Ἐρνὼ, ὀνόματι Σαμβοράλ, εἰς ὃν ἐνεπιστεύθη τὴν θυγατέρα του Ἰουλίαν. Ἡ πρώτη πράξις τοῦ δράματος διεξέρχεται γεγονότα μετὰ δεκαπενταετίαν ἀπὸ τῆς σκληρᾶς ταύτης τύχης τοῦ Ἐρνὼ, καὶ ἐν αὐτῇ βλέπομεν τὸν Σαμβοράλ, γέροντα ἤδη ἀπόμαχον, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ στρατηγοῦ Δουβρύ, μετὰ τῆς Ἰουλίας τὴν ὁποίαν εἶχεν υἱοθετήσῃ ὁ στρατηγός. Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ στρατηγοῦ εὐρίσκονται ἐπίσης ἡ κόρη τοῦ κόμητος Μοριάν, μετὰ τῆς διευθυντρίας τοῦ Παρθεναγωγείου, εἰς ὃ εἶχε καταταχθῆ νηπιόθεν παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

Ἡ κόρη τοῦ καταδίκου Ἐρνὼ μετονομάζεται ἤδη Ἀδριανὴ συγκεχυμένως δὲ ἀναμιμνήσκεται τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας ὅτε ἡμέραν τινὰ ὁ στρατηγὸς εἶχεν ἐπιτρέψει νὰ ἀναπαυθῶσιν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ δυστυχέως τινες καταδίκαι, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐρίσκετο κατὰ σύμπτωσιν καὶ ὁ Ἐρνὼ, ὅστις ἰδὼν τὴν θυγατέρα του ἀναγνωρίζει αὐτὴν· αὕτη δὲ δὲν στέργει ν' ἀποχωρισθῇ αὐτοῦ, ὅστις καὶ αὖθις ἀποχωρίζεται τῆς μόνης παραμυθίας του, ὅπως ὁδηγηθῇ εἰς τὰς φυλακάς.

Μετὰ τὴν πράξιν ταύτην βλέπομεν τὸν δολοφόνον τοῦ Μοριάν καὶ τῆς Μαγδαληνῆς, τὸν ἄρπαγα δὴλον ὅτι τοῦ κίβωτιου, ἐμφανιζόμενον ὡς κόμητα Μοριάν καὶ ζητοῦντα παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Δουβρύ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ γνησιότητα τῶν ἐγγράφων του πρὸς δὲ καὶ ἔτοιμον ὅπως παραλάβῃ τὴν δῆθεν θυγατέρα του καὶ ἀπέλθῃ τὴν ἰδίαν νύκτα. Εἰς τὰς χεῖρας τῆς θυγατρὸς του παραδίδει τὸ κίβωτιον, εἰς ὃ βεβαίως εὐρίσκετο ὁ μίτος, δι' οὗ ὁ ἀπεκαλύπτετο ἡ ἐνοχὴ του, τὸ κῶσμημα δὴλα δὴ τῆς Μαγδαληνῆς ὅπερ αὕτη εἶχε θέσει ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κίβωτιου, καὶ περὶ οὗ πολλὰκις ἀνέφερον ὁ ἀτυχὴς Ἐρνὼ, ὑποστηρίζων ὅτι εἰς ὃν τινα, εὐρεθῆ τὸ κῶσμημα τοῦτο, οὗτος εἶνε ὁ καὶ τῆς δολοφονίας ἐνοχος.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ κόμητος Μοριάν, θεωροῦσα ἑαυτὴν θυγατέρα τοῦ κακούργου τούτου, καὶ ὑποπτευθεῖσα μὴ ὁ πατὴρ αὐτῆς εἶνε ὁ δολοφόνος, ἂν καὶ ἐπεθύμει νὰ σώσῃ τὴν φίλην αὐτῆς Ἀδριανὴν καὶ τὸν πατέρα ἐκείνης, ὄμως σιωπᾷ, μέχρις οὗ ἀντιμετωπισθέντων τοῦ καταδίκου μετὰ τοῦ δῆθεν κόμητος Μοριάν ὅστις ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ διήγησις τοῦ λοχίου εἶνε μῦθος πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς κατηγορίας, συνάμα δὲ ταρασσεται, τῆς δὲ διευθυντρίας θαρραλέως ἀποκαλοῦσης αὐτὴν ἐνοχον καὶ μὴ πατέρα τῆς θυγατρὸς τοῦ κόμητος, αὕτη ἐξάγει τὸ κῶσμημα τοῦ στήθους αὐτῆς, καὶ τὸ ὁποῖον ὁ δολοφόνος ἐθεώρει ὡς ἀνήκον τῷ κόμητι Μοριάν. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἀνακαλύπτεται ὁ ἀληθὴς ἐνοχος τῆς δολοφονίας, ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ ἀτυχοῦς καὶ γενναίου λοχίου Ἐρνὼ ἐναγκαλιζέται τὸν πατέρα τῆς καὶ ἤδη δύναται νὰ νυμφευθῇ τὸν λοχαγὸν Ῥαούλ, μεθ' οὗ ἀνηγαπῶντο.

Ὁ ΛΙΘΟΞΟΟΣ, τὸ τρίπρακτον δράμα τοῦ Δουμᾶ, ἦρσε, διότι οὔτε πλοκῆς δραματικῆς στερεῖται οὔτε σκηνῶν κατανοσοῦσάν βαθύτατα τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ.

Ἡ κατόπιν ΜΑΡΓΑΡΩ Η ΜΕΝΙΔΙΑΤΙΣΣΑ, κωμῳδία μετενεχθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γλῶσσαν καὶ τὰ ἦθη ὑπὸ τοῦ ἠθοποιοῦ κ. Λαζαρίδου, καταλήγουσα δ' εἰς τὸ ἠθικὸν συμπέρασμα, ὅτι προτιμότερον νὰ εἶνε τις ἄξεστος καὶ ἀγροῖκος ἀλλ' ἐντιμὸς ἢ μύστης τοῦ ψευδοπολιτισμοῦ καὶ ὑπόπτων ἠθῶν δὲν εἶνε κακῆ. Ἐν αὐτῇ ἐπέτυχον ἡ κ. Χέλημη, Ζάνος καὶ κατ' ἔσοχὴν ὁ κ. Λαζαρίδης, ὅστις ὡς χωρικός Μενιδιάτης ἦτο ἀπαραμίλλος, ἐπανειλημμένα ἐπισπᾶσας τὰ χειροκροτήματα τοῦ κοινοῦ.

ΘΙΑΣΟΣ Δ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ. Τοῦ ὄραίου αὐτοῦ ἔργου διὰ τὰς γραφικὰς εἰκόνας καὶ τὸ καινοφανές, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Α. Λεονάρδου διδασχθέντος καὶ ἄλλοτε, ἀντὶ πάσης ἄλλης κρίσεως δημοσιεύομεν σύντομον ἀνάλυσιν.

Ὁ Φερδινάνδος Μοραλὲς κατήγγοτο ἐξ Ἰσπανικῆς οἰκογενείας ἐγκατεστημένης εἰς Μεξικόν, ἐνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ Γρηγόριος Μοραλὲς ἦτο κύριος ἀπεράντων γαιῶν καὶ μεγάλης περιουσίας.

Μεταβάς ὁ Φερδινάνδος ἐκ τοῦ Μεξικοῦ εἰς τοὺς Παρισίους πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν του, ἠράσθη ἐμμανῶς νέας ὥραιας, τιμίας, πλὴν πτωχῆς, ἣν ἐπὶ τέλος ἐνυμφεύθη παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Ἐκ τούτου ὁ πατὴρ διέκοψε πᾶσαν μετὰ τοῦ υἱοῦ του σχέσιν καὶ ἀποστολὴν αὐτῷ χρημάτων. Διὸ ὁ Φερδινάνδος ὅπως διαθρέψῃ τὴν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον του, κατετάχθη εἰς τὴν ξένην λεγεῶνα τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, ἧτις ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς Κασυλλίας. Ἐκεῖ κατὰ τινα μάχην ἐφονεύθη ἐγκαταλιπὼν χήραν καὶ θυγατέρα ἐν ἡλικίᾳ 8 ἐτῶν, τὰς ὁποίας συνέστησεν εἰς τὸν μόνον φίλον του Παῦλον Βεράρδον.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φερδινάνδου ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκάλεσε πλησίον του τὴν ἐγγονὴν του μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Ἐλένης Μοραλὲς. Πρὶν ὅμως αὐταὶ ἀφικθῶσιν εἰς τὸ Μεξικὸν ὁ γέρον ἀπέθανεν ἀφίσας κληρονόμον του τὴν μικρὰν ἐγγονὴν του Εὐαν. Συγχρόνως δ' ἐναυάγησε καὶ τὸ πλοῖον δι' οὗ ἀμφότεραι αὐταὶ μετέβαινον εἰς τὸ Μεξικὸν καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ κοράσιον ἀπώλεσε τὴν μητέρα του. Ἀλλὰ τὸ κοράσιον σώζεται ὑπὸ μετανάστιδος τινος Γαλλίδος, ἧτις τὸ ἐπαναφέρει εἰς Παρισίους, ἐνθα ἐξ ὄλως τυχαίας συμπτώσεως τὸ λαμβάνουσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν δύο νέοι γάλλοι εὐγενεστάτων αἰσθημάτων, ἧτοι ὁ φίλος τοῦ πατρὸς του Παῦλος Βεράρδος καὶ ὁ Θεόδωρος Πιθόφνος, ὡς καὶ εἰς ἰδιότροπος ἀλλ' ἀγαθώτατος Ἀμερικανὸς ὁ Ἰωνάθαν Ρίβερς.

Παραλαβόντες λοιπὸν οἱ τρεῖς οὗτοι τὴν μικρὰν Εὐαν ἀναχωροῦσιν εἰς Μεξικὸν πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς τε μητρὸς καὶ τῆς κληρονομίας αὐτῆς.

Ἐντεῦθεν ἄρχεται ἡ πλοκὴ τοῦ δράματος εἰς ὃ ἔχουσι πολὺ μέρος πλὴν τῶν μνησθέντων προσώπων καὶ ὁ Δὸν Ριβέρος ὁ μυστικὸς ἀρχηγὸς τῶν πειρατῶν τοῦ Μεξικοῦ, ὁ μαῦρος Ἀνδρέας, μιγάς ἀνδρείος, εἰς τῶν Πειρατῶν ὁ Ζουανὲς, ὡς καὶ εἰς Γάλλος ὁ Ἰούλιος Ρουέν.

Ὁ ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ. Ἡ λαμπρὰ αὕτη κωμῳδία τοῦ ἀθανάτου Μολιέρου ἧτις, ὡς ὁ Κοραῆς ἐν τοῖς προλεγόμενοις του λέγει, «συνῆργησε νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τοὺς ὑποκριτὰς τῆς 17'. ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐμπόδισε νὰ γεννηθῶσι νέοι διάδοχοι, ἐπειδὴ τὸ ὄνομα ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ ἔγεινε συνώνυμον τοῦ ὑποκριτῆς καὶ κατεχωρίσθη εἰς τῆς Ἀκαδημίας τὸ λεξικόν», ἐδιδάχθη ἀρκούντως ἐπιτυχῶς χάρις εἰς τὴν δεδοκιμασμένην ἰκανότητα τοῦ κ. Σ. Ταβουλάρη, ὅστις ὑπεκρίθη τὸ πρόσωπον τοῦ Ταρτούφου.

Ὁ ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ εἶδε τὸ φῶς μετὰ τὸ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΩΝ

ΓΥΝΑΙΚΩΝ καὶ τὸν ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ τὸ 1664 ὁμοῦ μετὸν ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΝ. Ἡ πρώτη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μετὰ φρασις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Κοκκινάκη, ἀλλὰ τὸ 1856 ὁ πολυμαθὴς κ. Ι. Ι. Σκυλίσης μετέφρασεν αὐτὸν τὸ δεύτερον μετενεγκῶν καὶ τὰ ἦθη εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ τοῦ κειμένου τηρήσας τὸ μέτρον.

Ὁ ΚΑΡΑ-ΘΘΕΛΛΟΣ, ΣΑΡΡΑ καὶ ΚΑΡΟΛΟΣ, ΑΡΧΟΝΤΟΧΩΡΙΑΤΗΣ. Καὶ τὰ τρία ταῦτα ἔργα οὐχὶ διὰ πρώτην φορὰν ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ θιάσου τοῦ κ. Δ. Ταβουλάρη. Ὁ ΚΑΡΑ-ΘΘΕΛΛΟΣ, καθ' ἡμᾶς, οὔτε παρωδία ἦτο τοῦ ἀτυχοῦς ΘΘΕΛΛΟΥ, οὔτε τι ἄξιον νὰ ἀναβιβάσθῃ ἐπὶ σκηνῆς. Ἡδύνατο τὸ ἔργον τοῦτο (ἐὰν λέγηται ἔργον!) νὰ ὀνομασθῇ ΚΟΥΛΟΥΒΑΧΑΤΑ κωμῳδία! κ. τ. λ.

Ἡ ΣΑΡΡΑ καὶ ΚΑΡΟΛΟΣ, τὸ ὄραϊον καὶ γνωστὸν τοῦτο ἔργον καὶ ἔξ ἄλλων περιόδων ἐδιδάχθη ἐπίσης λίαν ἐπιτυχῶς, πρωταγωνιστοῦντος τοῦ κ. Δ. Ταβουλάρη.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ. Τὸ πεντάπρακτον τοῦτο δρᾶμα τοῦ ἰταλοῦ δραματοῦργοῦ Γιακομέττη εἶν' ἐκ τῶν ὠραιότερων προϊόντων τῆς σχολῆς, καθ' ἣν ἐγράφη. Διδακτικώτατον, ὡς ἔλα κατά τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον τὰ ἔργα τοῦ ποιητοῦ τούτου, πολλὰ τὰ κοινωνικὰ ἔλλα καυτηριάζει, ἰδίᾳ δὲ τὸν ἰησουϊτισμόν, τὴν φοβερὰν ταύτην κοινωνικὴν φαγέδαιναν, ἣτις ἐπὶ τοσοῦτον ἐλυμήνατο τὰ ἔθνη τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης. Ἡ ἐκτέλεσις γενικῶς δὲν ἀπέτυχεν· ἐπέτυχεν δὲ πληρέστατα ἐν τοῖς προσώποις τῶν κ. κ. Δ. Ταβουλάρη, Ν. Παρασκευοπούλου καὶ τῆς κυρίας Παρασκευοπούλου, ἣτις ὑπεκρίθη μετὰ πολλῆς ἀφελείας καὶ φυσικότητος τὴν κορασίδα "Ἐμμαν.

ΘΙΑΣΟΣ Μ. ΑΡΝΙΩΤΑΚΗ

Ὁ ΘΘΕΛΛΟΣ, Ὁ ΓΕΡΩ-ΜΑΡΤΕΝ. Τὰ δύο πρῶτα γνωστά ἔργα δὲν ἀφῆκαν ἀναμνήσεις κακάς, ἰδίᾳ δὲ ὁ Γέρω-Μάρτεν τὸ περιπαθὲς τοῦτο ἔργον, ὅπερ ἐστέφθη δι' ἀρκετῆς ἐπιτυχίας διότι καὶ ὁ θίασος οὗτος κέκτηται οὐκ ὀλίγους ἐκ τῶν γνωστῶν ἠθοποιῶν, οἵτινες πάσαις δυνάμεσιν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀρνωτάκη, τοῦ δεδοκιμασμένου τούτου ἀρχαίου ἠθοποιοῦ προσπαθοῦσι νὰ φανῶσιν ἀντάξιοι τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ κοινοῦ.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ. Ἐνθυμούμεθα ἄλλοτε ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ τὸν κ. Μ. Ἀρνωτάκη διδάσκοντα τὸ αὐτὸ ἔργον ἐνῷπιον ἀπίρου πλήθους θεατῶν ἐπὶ δύο συνεχεῖς ἐσπέρας· ἦσαν ὄντως πανήγυρις αἱ ἐσπεραὶ ἐκεῖναι διὰ τὸ ἑλληνικὸν θέατρον, ἣτις ὅμως κατὰ τὴν περίοδον ταύτην δὲν ἐπανελήφθη, εἰ καὶ ὁ κ. Μ. Ἀρνωτάκης ἦτον ὁ αὐτὸς ἐν τῇ ὑποκρίσει καταχθόνιος τὴν ψυχὴν, τὸ μεῖδιμα, τὴν ὄψιν, τὰς κινήσεις.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ δρᾶμα, εἰ καὶ ἐκ τοῦ μυθιστορήματος τοῦ μεγαλοφυοῦς Σὺν ἐξήχθη, εἶνε ἀτεχνον, στερούμενον δραματικῆς πλοκῆς, βεβιασμένον ἐν τῇ συνδέσει τῶν γεγονότων, ἑλλιπέες δὲ καθ' ἡμᾶς εἰς τὴν λύσιν.

ΠΙΣΤΙΣ, ΕΛΠΙΣ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ. Ὁ κ. Ἀλεξιάδης ἐν τῷ δρᾶματι τοῦτο ἀφῆκεν ἄλλοτε καλλίστας ἐντυπώσεις· ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Κοτοπούλης, ἠθοποιὸς δεδοκιμασμένος ἐσχάτως προσληφθεὶς εἰς τὸν θίασον καὶ πρωταγωνιστῶν εἰς τὸ ἀνωτέρω δρᾶμα, δὲν ὑστέρησε κατὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πρώτου καὶ δικαίως ἐχειροκροτήθη πολλάκις ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν θεατῶν. Ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Τασσόγλου ἠθοποιὸς ἀναμφισβήτητων προσόντων ὃν δὲν ἠτύχησαν πρὸ πολλοῦ ν' ἀκούσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ὑπελείφθη ἐν τῇ πλήρει ἐπιτυχίᾳ τοῦ δρᾶματος συγκινήσας οὐχὶ ἅπασι μέχρι δακρύων τὸ πλῆθος τῶν θεατῶν, διότι καὶ ὁ χαρακτήρ ὃν ὑπεδέτετο τοιοῦτῳ ἠθοποιῷ ἤρμοζεν. Ἐκ τῶν κυριῶν μνημονεύομεν τὴν κ. Ἀμαλίαν Μπίστη, τὴν κ. Ἀρνωτάκη, καὶ τὴν κ. Μιχαηλίδου.

Μετὰ τὸ δρᾶμα ἐψάλη διωδία ἐξ ἑλληνικοῦ μελοδράματος τοῦ

κ. Εὐντα Χρηστίνᾳ καὶ ὁ πατέρας τῆς ὑπὸ τοῦ κ. καὶ τῆς κυρίας Τασσόγλου φερόντων ἐνδυμασίαν Κερκυραίων χωρικῶν, ἣτις δις ἐπανελήφθη χάρις εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ἀμφοτέρων, ἣτις οὐ σμικρὰ ὑπῆρξεν.

Ἡ ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν ταύτην κωμῳδίᾳ τοῦ Βυζαντιοῦ μνημονεύομεν τὸν κ. Τασσόγλου ὡς ἀνατολίτην, τοὺς ἀδελφοὺς Μπίστη, τὸν κ. Παντόπουλον καὶ τὸν κ. Κοτοπούλην.

Εὐχαριστῶς δὲ ἀποφαινόμεθα εὐμενῶς ὑπὲρ τῆς πρωτοτύπου κωμῳδίας, τῆς διδαχθείσης μετὰ τὴν Βαβυλωνίαν καὶ ἐπιγραφομένης Δημοπρασία, ποιηθείσης ὑπὸ τοῦ ἠθοποιοῦ κ. Α. Πίστη καὶ ἣτις δὲν ἐστερεῖτο ἐνιαχοῦ κωμικοῦ ἀλατος.

Ὁ κ. Πίστη διὰ τῆς κωμῳδίας ταύτης προσπαθεῖ νὰ μᾶς δώσῃ ζωντανὴν εἰκόνα τῆς μανίας τοῦ γάμου, οὗ ἐπ' ἐσχάτων ὁ σκοπὸς ἀπὸ ἱεροῦ μυστηρίου, ὡς ὀνομάζουσιν αὐτὸ οἱ πατέρες τῆς ἐκκλησίας, μετέπεσε, κυριολεκτικῶς εἰς θεραπείαν βιοποριστικῶν ἀναγκῶν. Εἰς τοῦτο ἐπέτυχεν ὁμολογουμένως ἄλλ' ἢ κωμῳδία ἔχει καὶ τρωτὰ μέρη ἅτινα διορθούμενα θὰ καταστήσουν αὐτὴν ἐπὶ σκηνῆς πλέον ἐπιτυχῆ. Συγχαίρομεν τῷ κ. Πίστη διὰ τὸν ζῆλον τοῦ ἐργάζεσθαι, διότι ὡς γνωστὸν καὶ ἄλλα μικρὰ ἔργα τοῦ ἰδιοῦ ἐδιδάχθησαν ἀπὸ σκηνῆς.

Τῷ ΚΥΡΙΩ, Α. Β.

ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΙ ΣΤΙΧΟΥΣ

Ἄδούλωτος ὡς ἡ πνοὴ τοῦ πνέοντος ζεφύρου
Ἡ Μοῦσα δὲν ὑπόκειται εἰς ἰδιοτροπίας,
Ἐλεύθερον πάντα πετᾷ τὸ τέκνον τοῦ ἀπίρου,
Καὶ εἶν' ἐλευθερώτερον καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Ἐνίοτε ἀπαῖσισι νὰ εἶπη λέξιν μίαν,
Διότι ἐψαλλον πολλοί, διότι θέλουν ἄλλοι,
Κ' ἰδιοτρόπως ἀπαντᾷ τὴν ἰδιοτροπίαν
Μὴ θαμβουμένη εἰς πομπὰς ἢ Μοῦσα ἢ μεγάλη.

Ἐν δάκρυον τοῦ ὄρφανου εἰς δάκρυα τὴν λύει.
Ὀδύρεται ἂν ἄνθος ἐν πτηνόν ποτε συνθάσῃ,
Ἄν προστατεύσῃ δυστυχῆ ἐκ τῆς χαρᾶς μεθύει,
Καὶ θέλγει μόνον τῆσμά της ὅταν θελήσῃ ν' ἄσῃ...

(Ἐν Ὁδησῶ)

ΣΠ. Φ. ΑΝΤΥΠΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΣΧΟΛΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑΙ

Ἐπερατώθησαν ὡσαύτως καὶ αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐτέρων ἐν Ἀθήναις ἰδιωτικῶν παρθυναγωγείων καὶ λοιπῶν Σχολείων, περὶ ὧν μνηεῖαν ποιούμεθα μόνον, ἅτε μὴ προσκληθέντες καὶ ἐπομένως μὴ εἰδότες τὴν εἰς αὐτὰ πρόοδον ἐν τῇ ἐκπαίδευσιν τῶν ἑλληνοπαίδων.

Τὸ παρθυναγωγεῖον τῆς κ. Λασκαρίδου πάνυ δικαίως χαίρει τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ἑλληνισμοῦ ὀλοκλήρου. Τὸ τοῦ κ. Σουρμελῆ χάρις εἰς τὸν διακεκριμένον διευθυντὴν αὐτοῦ καὶ ἀριστον κ. Βλ. Σκορδέλλην προοδεύει, οἱ δὲ καρποὶ αὐτοῦ πολλαπλασιάζονται καθ' ἕκαστον ἔτος καὶ τὰ φῶτα ὑγιούς μαθήσεως καὶ ἐκλεκτῆς ἀνατροφῆς διαχέονται ἀνά τὰ πέρατα τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἐνθα τόσαι καλαὶ μητέρες, τόσαι εὐγενεῖς δεσποιο-

νίδες θά αναμνησκονται βεβαίως μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ σεβασμοῦ τὴν κοιτίδα ταύτην τὴν ποδηγετήσαν οὐκ ὀλίγον ἀριθμὸν ἐκλεκτῶν δεσποινίδων.

Ἐκ δὲ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῶν ἀρρένων τὸ τοῦ κ. Ἀντωνιάδου καὶ Μωραΐτου ὑφίσταται καὶ νῦν ἔτι ὡς ἀρχαιότατον κέντρον τῆς νεότητος, τὸ τοῦ κ. Μ. Δήμιτσα συγγραφῆς γνωστοῦ ἐξ ὠφελίμων καὶ σπουδαιότατων ἔργων ὡσαύτως ἄξιον λόγου, τὸ τοῦ κ. Μανούσου ἐπίσης καὶ τὸ τοῦ κ. Σιμπούλου νεώτερον μεταξὺ τούτων κατὰ τὰς προόδους τοῦ νεωτέρου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος οὐκ ὀλίγον — συντελεῖ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἑλληνοπαίδων χάρις εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ, ἣτις ἐν μέρει ὀφείλεται καὶ εἰς τὴν ἀξιοτίμητον κ. Σ. Ι. Σιμπούλου. Περὶ τοῦ παιδαγωγικοῦ τοῦ κ. Βουλγάρεως εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον, ἄτε πολλὰ τὰ ἐν αὐτῷ εἰδότες.

Οὐχ ἦττον ὅμως ἀξιοσημείωτος εἶνε καὶ ἡ ἐν Πειραιεὶ πρόοδος τῶν ἐκπαιδευτηρίων διακρινομένων τοῦ τῆς κ. Βαμβοδάκη διότι ἐγκλείει ἐν αὐτῷ τὰ τέκνα τῶν ἐκλεκτοτέρων οἰκογενειῶν καὶ τοῦ τῆς λογίας κυρίας Ζ. Γκίκας αὐστηρὸν ἐν τῇ ἐκπαίδευσί καὶ χαῖρον πολλὰς συμπαθείας.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΤΟΥ

Ποία εἶνε ἡ εὐνοουμένη σας ἀρετὴ; — Ἡ ἀταραξία.

Ποία εἶνε ἡ παρ' ὑμῶν εὐνοουμένη ιδιότης εἰς τὸν ἄνδρα; — Ἡ εὐγένεια.

Ποία εἶνε ἡ παρ' ὑμῶν εὐνοουμένη ιδιότης εἰς τὴν γυναῖκα; — Ἡ ἐπιείκεια.

Ποία εἶνε ἡ εὐνοουμένη ἐνασχόλησίς σας; — Τὸ νὰ σκέπτομαι καὶ νὰ παρατηρῶ.

Ποῖον εἶνε τὸ κύριον γνῶρισμα τοῦ χαρακτήρός σας; — Καλὴ ὄρεξις.

Ποία εἶνε ἡ ἰδέα σας περὶ τῆς δυστυχίας; — Τὸ νὰ δέχωμαι πληκτικούς ἀνθρώπους.

Ποῖον εἶνε τὸ εὐνοουμένον σας χρῶμα; — Τὸ ῥοδόχρουν, τὸ ὅποσον βλέπει τις ἐπὶ τῶν παρειῶν εὐειδοῦς γυναικός.

Ποῖον εἶνε τὸ εὐνοουμένον σας ἄνθος; — Τὰ ἀγαπῶ ὄλα.

Ἐὰν δὲν ἦσθε σεῖς, ποῖος ἠθέλετε νὰ εἴσθε; — Ὁμοτίμος τῆς Ἀγγλίας.

Ποῦ ἠθέλετε νὰ ζήτε; — Ὅπου εὐρίσκομαι.

Τίνες εἰσὶν οἱ εὐνοουμένοι σας ζωγράφοι; — Οἱ Φλαμανδοὶ τῆς Ὀλλανδικῆς σχολῆς.

Ποία εἶνε ἡ εὐνοουμένη σας ἡρώϊς; — Ἡ καλητέρα τῶν μητέρων.

Ποία εἶνε ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις τοῦ πνεύματός σας; — Λίαν εὐχάριστος, διότι εὐρίσκομαι ἐν μέσῳ καλῆς συντροφίας.

Ποία εἶνε ἡ εὐνοουμένη σας τροφή; — Συκοφάγοι καὶ οἶνος τοῦ Chambertin.

Τίνας μᾶλλον ἀποστρέφεσθε; — Τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες ψεύδονται καὶ ἐκείνους οἵτινες μὲ ἐνοχλοῦσιν.

Α.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ ἡ ἐπίδρασις αὐτῆς ἐπὶ τε τῆς ὑγείας καὶ τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν ὑπὸ Καρόλου Χίλλ. Ἐκδοσις δευτέρα, τύποις Λακωνίας, 1883. Τὸ ἀνωτέρω βιβλίον οὐ ἐκδότης εἶνε ὁ ἡμέτερος φίλος κ. Θ. Σάμψων οὐκ ὀλίγον θέλει

συντελέσει εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ διὰ τῆς διαφυλάξεως τῆς Κυριακῆς κατὰ τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις, ὅποτε τόσαι προσπάθειαι γίνονται πρὸς περιστολὴν τῆς τοιαύτης βεδηλώσεως. Λυπούμενοι δὲ ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ ἐκταθῶμεν πλείοτερον ἐπὶ τοῦ σπουδαιότατου τούτου θέματος περιοριζόμεθα εἰς τὸ νὰ συστήσωμεν θερμῶς τὴν ἀνάγνωσιν τούτου.

Ἡ UNIVERS ILLUSTRÉ εἰκονογραφημένον περιοδικὸν ἐκδιδόμενον κατὰ Σάββατον, συνδρομὴ ἑτησίᾳ διὰ τὴν Ἑλλάδα φρ. 23 — ἐξάμ. 12. Paris, Rue Auber, 3. Τὸ κάλλιστον τοῦτο περιοδικὸν διὰ τὰς μεγάλας καὶ ὡραίας εἰκόνας διανύει σήμερον τὸ 26^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας του· δωρεῖ δὲ τοῖς ἐγγραφομένοις συνδρομηταῖς ἐν βιβλίον δεδεμένον πολυτελέστατα καὶ μετὰ πολλῶν γελοιογραφικῶν εἰκόνων.

Ο ΚΟΣΜΟΣ σύγγραμμα περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ Ἰ. Δ. Τανταλίδου. ἔτος Α', τεύχος ΔΗ' Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τύποις Βουτυρᾶ 1883.

Περιεχόμενα. Φιλολογικαὶ μελέται περὶ τῆς Ὀθωμανικῆς γλώσσης — Ἡ Μονὴ τοῦ Σουμελά — Πρόοδος τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν — Τὰ νεώτερα τῶν ἐπιστημῶν τῶν τεχνῶν καὶ τῶν γραμμάτων — Εἰδήσεις — Ποίησις — Ποικίλα — Πάρεργα.

Συνδρομὴ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἑτησίᾳ φρ. 30.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ, ὑπὸ Ἰωάννου Γ. Φωκιανοῦ, Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις δημοσίου γυμναστηρίου (μετὰ εἰκόνων καὶ σχημάτων). Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀνδρέου Κορομηλά 1883. Ἐκδοσις ἐκλεκτὴ σελ. 300. Τιμᾶται δραχμῶν 6.

Δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ συγχαρῶμεν τῷ ἀκαμάτῳ κ. Φωκιανῷ ἐπὶ τῇ φιλοπονήσῃ τοῦ βιβλίου τούτου, τεκμηριούντος τὰς πολλὰς μελέτας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος ὅπερ δεξιῶς πραγματεύεται, ἀναπιθεμένου δὲ καταλληλότατα τῷ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργῷ κ. Δομβάρδῳ, τῷ πάντας τοὺς προκατόχους ὑπερακοντίσαντι διὰ τοῦ πυρῶδους ζήλου, ὃν ἀνέπτυεν ἐπ' ἀγαθῆς τῆς βελτιώσεως καὶ παγίσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς. Ἐκτετυπωμένον λίαν φιλοκάλως, πλήρες σχημάτων ἐπεξηγηματικῶν τοῦ κειμένου, ἐξετάζον δὲ ὑφ' ἑλας τὰς σχετικὰς ἐπόψεις τὸ ζήτημα, τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Φωκιανοῦ, ἂν δὲν ἦνε μοναδικὸν τὸ εἶδος παρ' ἡμῖν, εἶνε ὅμως ἀναντιλέκτως μοναδικὸν τὴν ὕλην, τὴν διάταξιν αὐτῆς καὶ τὴν ὡς ἐκ τούτων χρησιμότητα. Ὄφειλομεν λοιπὸν νὰ συστήσωμεν θερμῶς εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς κοινωνίας τὸ ἔργον τοῦτο, ἐν τῇ εὐρείᾳ διαδόσει τοῦ ὅποιοι διορῶμεν ἕνα τῶν σπουδαιότερων παραγόντων τῆς ὅσῳ ἔνεστι καθολικεύσεως τῆς σωτηρίου σωματικῆς ἀσκήσεως.

ΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ

Συμπληρουμένων διὰ τοῦ ὑπ' ὄψει ἀριθμοῦ τῶν φύλλων τῆς Ἀπρ. ἑξαμηνίας, παρακαλοῦνται ὅσοι τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν τοῦ «Ἀττικῷ Μουσεῖον» δὲν ἀπέτισαν ἔτι τὴν συνδρομῆν των, ὅπως ἀναλογιζόμενοι τὰς δυσχερείας, ἐφ' ὧν προσκόπτει ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του τὸ ἔργον ἡμῶν ἐν Ἑλλάδι, σπεύσωσι νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ληξιπροθέσμως ἄλλως ὑποχρεώσεις των.

— Τὸ Ἀττικὸν Μουσεῖον πωλεῖται πρὸς λεπτὰ 40 ἕκαστον τεύχος ἐπὶ κοινῷ χάρτῳ ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις τῶν κ. κ. Νάκη, Ξενάκη, Κατσουροπούλου καὶ Ἀντωνιάδου, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὸ Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων παρὰ τοὺς Ἀγίους Θεοδώρους.

— Ἀρξαμένης τῆς ἀνατυπώσεως τοῦ Α' τεύχους, παρακαλοῦνται οἱ ἀπανταχοῦ συνδρομηταὶ ἡμῶν οἱ μὴ λαβόντες τοῦτο, ἵνα ὅσον τάχιον γνωστοποιήσωσιν ἡμῖν διὰ τὴν ἔγκαιρον ἀποστολὴν καὶ πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων.